

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANG001-17
		angolul:	Calculus for Economics I.					
Felelős oktatási egység:		Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali						Kollokvium	Magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szóke Szilvia			beosztása:	Adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Erős módszertani alapozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alapot adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás és integrálszámítás.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.	
Értékelés	
A félév kollokviummal zárul, formája: írásbeli. Az elégséges jegyhez az elérhető pontszám legalább 50%-a kell. Amennyiben a járványügyi rendelkezések csak az online vizsgát teszik lehetővé, a vizsgán legalább 60%-ot kell az elégségeshez teljesíteni. Meg nem engedett segédeszköz használata következményeképpen a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban megfogalmazottakon túl, a továbbiakban csak szóban vizsgázhat a hallgató.	
Kötelező szakirodalom:	
Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3 A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat	
Ajánlott szakirodalom:	
Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1 Drimba – Farkas – Katona – Kovács – Szőke: Gazdasági matematika és alkalmazott matematikai példatár I. (Egyetemi jegyzet) Farkas: Differenciálszámítás (Gyakorlati jegyzet) Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scolar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0 Kézi Csaba Gábor: Differenciál- és integrálszámítás gazdasági alkalmazással 2018. Debreceni Egyetem, Műszaki Kar. ISBN 978-963-490-005-4	

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	Halmaz fogalma, műveletek halmazokkal. Nevezetes számhalmazok. Inverz és összetett függvény fogalma. Az egyváltozós valós függvények jellemzői (korlátosság, monotonitás, szélsőérték, konvexitás, inflexiós pont, párosság, periodicitás). Egyváltozós valós függvények osztályozása. Algebrai, transzcendens és egyéb nevezetes függvények fogalma, grafikonja, jellemzői.
	TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. A függvényekkel kapcsolatos gyakorlati alkalmazások megismerése, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
2. (5 óra)	Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek. Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma. Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata. A deriválás általános szabályai. Magasabbrendű deriváltak fogalma.

	TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése. A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre. A differenciálhányados fogalmának megtanulása, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás.
3. (5 óra)	A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexiós pont, konvexitás meghatározása. Teljes függvényvizsgálat lépései. L'Hospital-szabály. Elaszticitás fogalma, meghatározása, alkalmazása. Szöveges szélsőérték feladatok megoldása. Kétfváltozós függvények első- és másodrendű parciális deriváltjainak fogalma. Kétfváltozós függvény szélsőértékének meghatározása.
	TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, A differenciálszámítás kiterjesztése kétfváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
4. (5 óra)	Egyváltozós valós függvények határozatlan integrálja. Integrálási szabályok. Helyettesítéses és parciális integrálás. Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula. Az integrálszámítás alkalmazásai. Matematikai szoftverek, internetes matematikai oldalak (pl. www.wolframalpha.com).
	TE Az integrál fogalmának elsajátítása, az integrálási szabályok gyakorlása, területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűségyszámításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_ANGL007-17
		angolul:	Business informatics					
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.								
<i>Képesség:</i>								
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.								
Értékelés								
A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező!								
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni.								
Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:								
0 - 60 elégtelen,								
61 -70 elégséges,								
71 -80 közepes,								

81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
Dobay Péter: Gazdasági Informatika I., Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, 2006
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

Sommerville: Szoftverrendszerek fejlesztése, Panem, 2002.
R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
Katona E.: Adatbázisok, Szegedi Tudományegyetem, www.inf.u-szeged.hu/oktatas/jegyzetek, 2006.
Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés) TE* Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG)
2.	Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (VKERES, FKERES, INDEX, HOL.VAN)
3.	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai Táblázatkezelő rendszer használat: Tömbfüggvények, feltételes függvények
4.	Táblázatkezelő rendszer használat: Adattisztítás, eltérő formátumok (csv, txt) importálása, feltételes formázás, diagramkészítés
5.	Információs társadalom (az IT megváltozott szerepe és hatása, az Internet az üzleti életben, az elektronikus üzletvitel, az elektronikus gazdaság területei, távmunka – előnyök, hátrányok, az ICT társadalomra gyakorolt hatása, az információs társadalom fogalma, sajátossága, építőelemei) TE Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés alapjai
6.	TE Excel Beszámoló (alap, haladó függvények, adattisztítás, diagramkészítés)
7.	Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázisstervezés szintjei, adatfüggetlenség); Az ER modell (egyed, tulajdonság, kapcsolat, típus, előfordulás, sématervező eszközök) TE Adatbázis: Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe, táblák összekapcsolása
8.	TE Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL), űrlap készítés
9.	A relációs modell (relációs séma, reláció, integritási megszorítások, funkcionális függőségek, normalizálás, normálformák, a reláció algebra alapjai) TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
10.	TE Haladó kimutatáskészítés, adatmodell készítése, többtáblás lekérdezések
11.	Számítógép-hálózatok, Internet szolgáltatások, mobil Internet, adatbiztonság TE Időszaki jelentések készítése, (Power PIVOT)

12.	
	TE Publikus gazdasági adatbázisok elérése, elemzése, leíró statisztika, diagramkészítés
13.	Üzleti Intelligencia, Data Science
	TE Komplex számonkérés (adatimport, adattisztítás, elemzés, kimutatáskészítés)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_ANGL002-17	
	angolul:	Introduction to Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 – 50% – elégtelen 50,01% – 64,00% – elégséges 64,01% – 76,00% – közepes 76,01% – 87,00% – jó 87,01% – 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								
Ajánlott szakirodalom:								

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): A közgazdasági gondolkodás alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4
 Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X
 Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): Lökönmia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz. Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8

Óráként bontott tematika		
	téma	tananyag
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw, 24-27. o.
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
	A közgazdaságtan tíz alapelve	Mankiw, 3-23. o.
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete, a piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw, 29-32. o.
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
	Hogyan működnek a piacok?	Mankiw, 75-101. o.
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése, Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	
	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések	Mankiw, 126-135. o.
TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése		
2.	A nemzeti jövedelem mérése	Mankiw, 349-372. o.
	TE: A nominális és reál GDP koncepciójának megértése,	
	A megélhetési költségek mérése	Mankiw, 373-391. o.
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	
	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw, 395-422. o.
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
	A pénz jelentősége és funkciói	Mankiw, 493-518. o.
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése, a bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése	
	Munkanélküliség	Mankiw, 465-492. o.
TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása		

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_ANGL003-17	
	angolul:	Managerial Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Popovics Péter			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	-			beosztása	-	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> • megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, erőforrásaival, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, emberi erőforrás- és készlet-gazdálkodás, beruházások értékelése. • A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, a hozzájuk kötődő alapvető gazdasági ismeretekkel, a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel. 								
<p>Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalkozások működése, alapítása, tervezése, 2. A vállalkozások erőforrásai és értékelésük 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Ismerje az erőforrásokat és ezek értékelésének összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásokor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.</p>								
<p>A kurzus tartalma, témakörei</p> <p>A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
előadásokon és gyakorlatokon keresztül, projekt alapú tanulás	
Értékelés	
A levelező tagozatos hallgatóknak az előadásokon és a gyakorlatokon való részvétel ajánlott. A vizsgáztatás a vizsgaidőszakban írásbeli formában kerül megoldásra, ami alapján a hallgatók kollektivumi jegyet kapnak.	
A jegyek kialakítása:	
0 - 59% - elégtelen (1)	
60 – 69% - elégséges (2)	
70 – 79% - közepes (3)	
80 – 89% - jó (4)	
90 – 100% - jeles (5)	
Kötelező irodalom:	
1. Chikán A.: Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.	
2. Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015. ISBN 978-963-12-3048-2	
Ajánlott szakirodalom:	
1. Nábrádi A. – Pupos T. – Takácsné Gy. K.: Üzementan I. Szaktudás Kiadóház, Budapest 2008.	
2. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011.	
3. Felföldi J. – Nábrádi A. – Szűcs I.: Korszerű Farmmenedzsment, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2013.	

Levelezős hallgatók (Debrecen):

Hét	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
10 óra	A vállalat, a vállalkozás sajátosságai, Flow folyamatok: Alapfogalmak TÉ, TK, Önköltség, Jövedelem, Hatékonyság, Alapfogalmi számítások, Stock alapfogalmak: Befektetett eszközök, Beruházás gazdaságossági számítások, Forgóeszközök, Alapfogalmi számítások, Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás, Emberi erőforrás gazdálkodás, Vállalati tervezés, Stratégiai tervezés	-
10 óra	-	A TÉ számítása, TK és számítása, önköltség, jövedelem számítások, A jövedelem és hatékonyság, fedezeti pont, értékcsökkenés, Beruházás-gazdaságossági számítások, Forgóeszköz gazdálkodási számítások, A termelés és szolgáltatás jellemzői, esettanulmányok, Komplex gazdasági számítások.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel				Kódja:	GT_ANGL039-17	
	angolul:	Accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalkozások számvitelének elméleti és gyakorlati alapjait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő ismeretek megszerzése a számviteli folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képessé válik a számviteli munkába való bekapcsolódásra.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonnyá kell válnia a számviteli ismeretek iránt. A kurzus erősíti a hallgatók nyitottságát a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, fokozza elkötelezettségüket.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja a számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy megismerteti a hallgatókat a számvitel fogalmával, annak rendszerével, a számviteli munka szakaszaival, az egyes gazdasági események vagyona gyakorolt hatásával. Bemutatja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg között fennálló kapcsolatot.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviummal zárul.								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
• A félév során a gyakorlati és elméleti anyagából írásbeli vizsga sikeres (legalább 50%-os) megírása.								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-49% elégtelen								
50-69% elégséges								
70-79% közepes								
80-89% jó								
90-100% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanuláshoz I. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I., Keletlombard Kft., Debrecen, Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok. 								
Ajánlott szakirodalom:								

- Dr. Sztanó Imre (2019): A számvitel alapjai, Perfekt, Budapest,
- dr. Siklósi Ágnes, dr. Simon Szilvia, dr. Veress Attila (2018): Számvitel alapjai példatár, Perfekt, Budapest,
- dr. Siklósi Ágnes, dr. Veress Attila (2020): Gazdasági események kontírozása A-tól Z-ig, Perfekt, Budapest.

Konzultációs alkalmakra bontott tematika

1. alkalom (5 óra)	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
	A számvitel fogalma.
	TE A hallgató megismeri a számvitel fogalmát.
	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása.
	TE A hallgató megismeri a vállalkozói vagyon nyilvántartására szolgáló vagyonmérleg eszköz és forrás oldalának felépítését, megérti a felépítés logikáját.
2. alkalom (5 óra)	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra.
	TE A hallgató megismeri a gazdasági műveleteket, azok csoportosítási lehetőségeit, képes megállapítani az egyes gazdasági események hatását a vagyonra.
	Könyvviteli alapfogalmak.
	TE A hallgató megismeri a könyvviteli alapfogalmakat.
	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok)
	TE A hallgató megismeri a számviteli munka szakaszait.
	A számviteli munka szakaszai (nyilvántartások, analitikus és szintetikus elszámolások)
TE A hallgató átlátja a számviteli munka folyamatait, képes a rendszerben való gondolkodásra.	
3. alkalom (5 óra)	Összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására.
	TE A hallgató felismeri, átlátja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
	Újabb összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására.
	TE A hallgató egységes rendszerben látja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
	Beszámolási és könyvvézetési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás.
	TE A hallgató megismeri a gazdálkodók beszámolási és könyvvézetési kötelezettségét, valamint a számviteli szolgáltatásokat.
4. alkalom (5 óra)	A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer. A számviteli törvény.
	TE A hallgató részletesen megismeri a számviteli rendszert és annak szabályozását, annak jogi kereteit.
	A számviteli alapelvek, a számviteli politika. Beszámoló készítésről általában.
	TE Belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, képessé válik számviteli politika összeállítására.
	Az ÁFA és az értékcsökkenés elszámolás lényege.
	TE A kurzus végére a hallgató komplex számviteli ismeretekkel rendelkezik, a megszerzett tudás átadására képesé válik.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_ANGL034-17	
	angolul:	Business Communication						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csilla			beosztása	habilitált egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.

Képesség:

- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

Attitűd:

- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.

Autonómia és felelősség:

- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái;
A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások tartása.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.

Kötelező szakirodalom:

Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013, <https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika> 2016

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008

Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998

Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó, Budapest 1996

Hetekre bontott tematika

1. előadás	Az üzleti kommunikáció alapjai Nonverbális kommunikáció az üzleti életben Verbális kommunikáció (szóbeliség)
	TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: a kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térközsabályozás Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat
2. előadás	Verbális kommunikáció, szóbeliség Zavarok az üzleti kommunikációban Hatékony üzleti kommunikáció A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek

	<p>TE: Megtanulja a szóbeli üzleti kommunikáció (megbeszélés, tárgyalás) sajátosságait, jellemzőit. Megtanulja, szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal. Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.</p>
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügytan				Kódja:	GT_ANGL009-17	
	angolul:	Finance						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Béresné dr. Mártha Bernadett			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, a hallgatók bevezetni a pénzügyi alapfogalmak világába, megismertetni őket a hazai bankrendszer felépítésével, a Magyar Nemzeti Bank feladataival, eszközrendszerével, a bankügyletekkel, a fizetési módokkal, az értékpapírok és a valuta, deviza működésével. A szemináriumokon a hallgatók a pénz időértékéhez és az értékpapírokhoz kapcsolódó számításokat sajátítják el.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Tisztában van a pénzügytan alapfogalmaival, ismeri a hazai bankrendszer felépítését, az MNB feladatait, eszközrendszerét. Kiigazodik a bankügyletek, a fizetési módok, és az értékpapírok témakörében. Áttekintése van a pénz időértékével kapcsolatos feladatok körében. Elsajátította a pénzügyi gondolkodás alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és pénzügyi számítási módszerek alkalmazásával alapvető összefüggéseket tár fel pénzügyi folyamatok között. Önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít alapvető pénzügyi döntések meghozatalához.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a pénzügyi adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az előadások keretében a hallgatók a pénzügytan alapjaival kapcsolatos jellemzőkkel, rendszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon olyan számításokat, feladatokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot, alapvető pénzügyi jártasságot szerezzenek a hétköznapi életben, így a döntéstámogatásban, az ok-okozati összefüggések feltárásában. Távoktatás ideje alatt a mindenkor érvényes dékáni utasítás előírásai vonatkoznak mind az órák tartására mind pedig a hallgatókra.</p>								
Értékelés								
Számonkérés módja:								
<p>Az ALAPSZAKOS hallgatók számára a tárgy GYAKORLATI jeggyel zárul. Ez azt jelenti, hogy a vizsgaidőszak első három hetében jegyet kell szerezni a tárgyból. A félév során elégséges, vagy attól jobb érdemjegy egy alkalommal javítható, míg elégtelen dolgozat 2 alkalommal. Csak annak a hallgatónak adható aláírás a félév végén, akinek legalább elégségesre (2) sikerült a tárgy követelményét teljesítenie. Aki ezt nem teljesíti, annak a tárgyat ismételtelen fel kell vennie. A dolgozat 50-50%-ban tartalmaz elméleti és gyakorlati tananyagot.</p>								
Értékelés:								
60% alatt: 1, elégtelen								
60-69%: 2, elégséges								

70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlatok anyaga (e-learning-ben elérhető).

Ajánlott szakirodalom:

Kürthy Gábor (szerk.): Pénzügytan – egyetemi tankönyv. Budapesti Corvinus Egyetem Pénzügy Tanszék, Tanszék Kft. 2018

Zeller Gyula – Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. Pécs, 2017. 1-3.; 6.1.; 8-9.; 12.24. fejezet

Katona Klára (szerk.): A pénzügyi közvetítő rendszer funkciói. Wolters Kluwer, 2018. III fejezet

Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi-Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF. 2007.

Sándorné Új Éva: Gyakorlati pénzügyek példatár. Penta Unió, Budapest, 2017

Közgazdasági Szemle, Pénzügyi Szemle, Hitelintézeti szemle, Statisztikai Szemle, Külgazdaság, HVG, Figyelő folyóiratok aktuális cikkei

Tematika

1. *Konzultáció:* A pénz keletkezése és fejlődése. A pénz időértéke. A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. A monetáris politika, eszközrendszere. Pénzügyi szolgáltatások. Bankügyletek és bankszolgáltatások (aktív-, passzív-, semleges bankügyletek). Hitelek, csoportosításuk. + Feladatok megoldása
2. *Konzultáció:* Faktoring, forfait, lízing. Pénzforgalom lebonyolítása. Bankszámlaszerződés, vállalkozói bankszámlák. A pénzforgalom lebonyolítása 1. Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái, jellemzői. Résztulajdonosi jogot megtestesítő értékpapírok. A részvény. Valuta, deviza, konvertibilitás. + Feladatok megoldása.

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_ANGL010-17	
		angolul:		Calculus for Economics II.				
Felelős oktatási egység:		Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_ANGL001			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	Magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szóke Szilvia		beosztása	Adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Erős módszertani alapozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alapozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Többváltozós függvények vizsgálata, a mátrixok, determinánsok, lineáris terek és a valószínűségszámítás.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.

Értékelés

A félév kollokviummal zárul, formája: írásbeli. Az elégséges jegyhez az elérhető pontszám legalább 50%-a kell. Amennyiben a járványügyi rendelkezések csak az online vizsgát teszik lehetővé, a vizsgán legalább 60%-ot kell az elégségeshez teljesíteni. Meg nem engedett segédeszköz használata következményeképpen a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban megfogalmazottakon túl, a továbbiakban csak szóban vizsgázhat a hallgató.

Kötelező szakirodalom:

Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3

A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat

Ajánlott szakirodalom:

Kézi Csaba Gábor: Többváltozós függvények és mátrixok alkalmazásai a közgazdaságban 2018. Debreceni Egyetem, Műszaki Kar ISBN 978-963-490-061-0

Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1

Denkinder: Valószínűségszámítás

Denkinder: Valószínűségszámítás gyakorlatok

Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scolar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0

Obádovics: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika

Scharnitzky: Mátrixszámítás (Bolyai könyvek)

Solt György: Valószínűségszámítás (Bolyai-könyvek sorozat) Műszaki Könyvkiadó, Budapest

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal. Determináns fogalma, tulajdonságai, alkalmazása, mátrix invertálása. Lineáris egyenletrendszerek megoldása.
	TE* Számítási feladatok megoldása a mátrixok, determinánsok témakörből. Az új fogalmak, műveletek megismerése, ezekkel kapcsolatos feladatmegoldás. Egyenletrendszer megoldása Gauss eliminációval, Cramer-szabállyal, inverz-mátrix módszerrel.
2. (5 óra)	Többváltozós függvény fogalma. Lokális, globális szélsőérték fogalma. Parciális deriválás, feltétel nélküli szélsőérték meghatározása. Többváltozós függvény elaszticitása. Szöveges szélsőérték feladatok. Lineáris programozási feladat matematikai modelljének elkészítése, megoldása grafikus módszerrel.
	TE A differenciálszámítás kiterjesztése n változós függvényekre. Szélsőérték-feladatok megoldása. Többváltozós függvények alkalmazása a gyakorlati problémák megoldására. Feladatmegoldás a lineáris programozás témaköréből. Gyakorlati problémák megbeszélése, szállítási feladat megismerése.
3. (5 óra)	Kombinatorika. Eseményalgebra. Klasszikus valószínűség számítás. Geometriai valószínűség. Mintavételezés. Feltételes valószínűség. A valószínűség meghatározás események együttes bekövetkezése esetén. Teljes valószínűség tétele, Bayes tétel.
	TE A középiskolai ismeretek felelevenítése, gyakorlása Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.
4. (5 óra)	Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. Nevezetes diszkrét valószínűségi változók. Nevezetes folytonos valószínűségi változók. Matematikai szoftverek, internetes matematikai oldalak (pl. www.wolframalpha.com).
	TE A valószínűségi változók fogalmának elsajátítása, a valószínűségi változók csoportosítása, jellemzése. A binomiális eloszlás, a Poisson-eloszlás, az egyenletes eloszlás, és a normális eloszlás megismerése, alkalmazása feladatmegoldás során.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Mikroökonómia				Kódja:	GT_ANGLO11-17	
	angolul:	Microeconomics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Karcagi-Kováts Andrea			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja								
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket, azokat a módszereket, amiket a mikroökonómiai gondolkodás megkövetel. A korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálásra tér át a kurzus: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet levezetése. A félév második felében áttér a termeléselméletre, azon belül is a profitmaximalizálásra, mint legfőbb célra, és két iparági szerkezetben (tökéletes verseny és monopólium) veszi át, hogy mekkora a profitmaximalizáló kibocsátás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 63% – elégséges 64,01% - 75% – közepes 76,01% - 86% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010, ISBN: 9789630583084 Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.								
Ajánlott szakirodalom:								
Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009 Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.								

Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.
 Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

	tananyag	Varian könyv fejezetei
1. alkalom	<p>A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önrdekkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése Fogyasztói többlet és piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók</p>	<p>1. fejezet 2. fejezet 3. fejezet 4. fejezet 5. fejezet 6. fejezet 14. fejezet 15. fejezet</p>
2. alkalom	<p>Vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció, technológia, rövid távú termelési függvény Költséggörbék TE: a vállalat rövid és hosszú távú költségei Vállalati magatartás tiszta versenyben TE: profitmaximalizálás, fedezeti és üzembezárési pontok Kompetitív piac egyensúlya TE vállalati és iparági kínálat, jóléti többlet A monopólium TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség</p>	<p>18. fejezet 19. fejezet 20. fejezet 21. fejezet 22. fejezet 23. fejezet 24. fejezet</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági magánjog				Kódja:	GT_ANGLO12-17	
	angolul:	Business Civil Law						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Károlyi Géza			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.</p> <p><i>Képesség:</i> Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül	
Értékelés	
A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető. 2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.	
Kötelező szakirodalom:	
TÖRŐ Emese (2019): <i>A vállalkozások jogi ismeretei</i> . Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-127-3 TÖRŐ Emese (2019): <i>A vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet</i> . Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN:978-963-490-126-6, https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=2268#section-6 jelszó: efop343 KÁROLYI – PRUGBERGER – TÖRŐ – HELMECZI (2015): <i>Gazdasági magánjog</i> . Debrecen, Státusz H és H Kkt., ISBN: 978-963-12-1142-9	
Ajánlott szakirodalom:	
FÉZER-KÁROLYI-PETKÓ-TÖRŐ (2014): <i>Jogi személyek a gazdasági forgalomban</i> . Budapest, Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft., ISBN: 978-963-89986-8-2	

bontott tematika	
1-5 óra	<p>A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. Az előtársaság funkciója. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket. Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat. Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.</p>
6-10 óra	<p>Az egyes gazdasági társaságok főbb sajátosságai: A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a négy gazdasági társaság egyedi sajátosságait, az egyes formákhoz kapcsolódó specifikus jogintézményeket, az elhatárolási szempontokat. Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetésképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika I				Kódja:	GT_ANGLO15-17	
	angolul:	Statistics I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem GTK Statisztika és Módszertani Intézet Statisztika és Módszertani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika 1				Kódja:	GT_ANGLO01-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. habil. Csipkés Margit			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
1. Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
<i>Képesség:</i>								
1. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
1. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
2. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
1. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörei:								
A) Viszonyszámok I. Egnemű adatokból számított viszonszámok: 1. dinamikus viszonszámok (bázis- és lánc viszonszámok) 2. területi viszonszámok 3. koordinációs viszonszám 4. teljesítmény viszonszám. II. Különnemű adatokból számított viszonszámok: intenzitási viszonszámok								
B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz)								
C) Szóródás mutatói								
D) Indexek								
E) Becslés								
F) Mintavételezés								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Tanulási tevékenység:								
1. Problémamegoldás								
2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
Tanítási módszerek:								
1. előadás								
2. magyarázat								
3. Visszacatolás, a tanulók tevékenységének értékelése								
4. Szemléltetés								

5. Házi feladat

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóstól. Az előadásokon és gyakorlatokon való megjelenés ajánlott. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

A személyes oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati jegyszerző vizsga az előadás idejében kerül meghatározásra Hallgatói ajánlás alapján. A szorgalmi időszakra egy gyakorlati jegyszerző lehetőség/alkalom kerül meghatározásra. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Abban az esetben, ha online órátartás lesz, akkor is ajánlott az előadások és a gyakorlatok látogatása. Az online oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati jegyszerző vizsga az előadás idejében kerül meghatározásra Hallgatói ajánlás alapján. A szorgalmi időszakra egy gyakorlati jegyszerző lehetőség/alkalom kerül meghatározásra. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Kötelező szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I.-II, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Huzsvai László: Statisztika Gazdaságelemzők részére Excel és R alkalmazások. SENECA, 2012 http://seneca-books.hu/doc/978_963_08_5016_2.pdf

Csipkés Margit: Közgazdász hallgatók gyakorlati jegyzete Statisztikából (I.) http://csipkesmargit.hu/wp-content/uploads/2021/10/Dr.-Csipk%C3%A9s-Margit_Statisztika-I.-jegyzet-2021_titkosított.pdf

Ajánlott szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)

1.	A statisztika fogalmai, részterületei. A statisztikai munka fázisai. Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai. Az adatok mérési szintjei.
2.	A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások. Viszonyszámok. Összefüggések a viszonyszámok között. Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek. Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása.
3.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható. A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között. Indexek
4.	A normáloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcsosság jellemzése. A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek. Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok. Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Makroökonómia				Kódja:	GT_ANGL016-17
	angolul:	macroeconomics					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		bevezetés a közgazdaságtanba gazdasági matematika I				Kódja:	GT_ANGL002-17 GT_ANGL001-17
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10		
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit							
<i>Képesség:</i>							
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.							
<i>Attitűd:</i>							
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: az IS-görbe, a monetáris politika kamatlábat befolyásoló szerepe, és az aggregált kereslet; a Phillips-görbe és az aggregált kínálat; az aggregált kereslet és kínálati modell mint a rövid távú ingadozások modellje; a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.							
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek							
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben							
Értékelés							
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 – 50% – elégtelen 50,01% – 64,00% – elégséges 64,01% – 76,00% – közepes 76,01% – 87,00% – jó 87,01% – 100% – jeles							

Kötelező szakirodalom:

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8

Ajánlott szakirodalom:

Mankiw, G. (2005): Makroökonómia. Osiris, Budapest. ISBN: 963 389 825 0

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest. ISBN: 963-389-257-0

Misz József – Tőkés László (2021): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 747 1, DOI: 10.1556/9789634547471, <https://mersz.hu/misz-tokes-makroekonomia-feladatgyujtemeny>

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest.

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest. ISBN: 963 545 4023

Heti bontott tematika

hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana; a makroökonómiai aggregátumok I	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai	
	A makroökonómiai aggregátumok II	
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei	
	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás	
2.	TE: Az Euler-tétel és feltételei	Mishkin, 3. fejezet (87-110. o.)
	Megtakarítás és beruházás zárt gazdaságban	Mishkin, 4. fejezet (112-127. o.)
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe	
	A pénz funkciói, a pénz mennyiségi elmélete	
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata	
Pénzkereslet, pénzkínálat, az infláció és költségei		
3.	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata, reál és nominális kamatláb, várt infláció szerepe	Mishkin 5. fejezet+függelék (141-186. o.), 10. fejezet (309-320. o.)
	Bevezetés a gazdasági ingadozásokba, az IS-görbe	Mishkin, 8-9. fejezet (249-298. o.)
	TE: A gazdasági ingadozások stilizált tényei, a kamatláb mint az árupiac kereslet meghatározója	
	Monetáris politika és az aggregált kereslet	Mishkin, 10. fejezet (299-328. o.)
	TE: A kamatlábra vonatkozó monetáris politikai szabály, infláció mint az árupiac kereslet meghatározója	
	Munkapiaci alapfogalmak, a Phillips-görbe és az aggregált kínálat	Mishkin, 11. fejezet (329-347. o.), 20. fejezet (605-608. o.)
	TE: Az infláció és a munkanélküliség közötti átváltás	
Az aggregált kereslet és kínálat modellje	Mishkin, 12. fejezet (249-375. o.)	
TE: A gazdaság rövid és hosszú távú egyensúlya		
4.	Gazdaságpolitika az aggregált kereslet és kínálat modelljében	Mishkin, 13. fejezet (376-419. o.)
	TE: A fiskális és monetáris politikai lépések hatása az outputra, az inflációra és a kamatlábra	
	A munkapiac és munkanélküliség	Mishkin, 20. (609-631. o.)
	TE: A természetes munkanélküliség okai	
	A keynesi fogyasztási függvényről az életciklus hipotézisig	Mishkin, 18. fejezet (564-581. o.)
TE: A fogyasztási döntés intertemporális szemléletben		
Összefoglalás		
	TE: A témák áttekintése madártávlatból, a közöttük lévő kapcsolódási pontok meglátása	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Marketing				Kódja:	GT_ANGLO18-17	
	angolul:	Marketing						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gy	4	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kontor Enikő			beosztása:	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkoncepció lényegét. • Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. • Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi.. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.</p>								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Konzultációs lehetőség biztosított.</p> <p>Az elméleti anyag feldolgozása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • esettanulmányokkal, • a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélésével, • reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzésével.
<p>Értékelés</p> <p>Írásbeli vizsgadolgozat a vizsgaidőszakban, mely vegyes típusú feladatokat tartalmaz (esszé, igaz-hamis kérdések, feleletválasztós feladatok, képelemzés)</p>
<p>Kötelező és ajánlott szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kotler, P.–Keller, K. L. (2012): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek – 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 17. fejezetek; a nem kijelölt részek ajánlott irodalomnak tekintendők).

Féléves bontott tematika	
5 óra (elmélet+gyakorlat)	<p>Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. Marketingkörnyezet elemzése. Fogyasztói magatartás</p> <p>TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata. A makro-mikrokörnyezet elemei, a versenykörnyezet, illetve ezek elemzésére alkalmas modellek és módszerek. A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők. A vásárlási döntési folyamat egyes lépései.</p>
5 óra (elmélet+gyakorlat)	<p>Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás. Termékpolitika. Árpolitika</p> <p>TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás. A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékmagya, termékjellemzők, márka, minőség csomagolás, dizájn. A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek. Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései, árstratégiák, árváltozásokra való reagálás</p>
5 óra (elmélet+gyakorlat)	<p>Értékesítési csatornapolitika. Integrált marketingkommunikációs politika. Marketinginformációs rendszer.</p> <p>TE: A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai. A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai. A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing. A marketinginformációs rendszer felépítése. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vállalati pénzügyek			Kódja:	GT_ANGL019-17	
		angolul:	Corporate Finance					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Pénzügytan			Kódja:	GT_ANGL009		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a vállalati pénzügyek tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első felében az éves beszámoló ismeretére, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, majd a kockázat alapjai és fedezetszámítás témaköröket dolgozzuk fel. A hosszú távú pénzügyi menedzsment keretein belül a pénz időértéke és a beruházási döntések, valamint a kötvény és részvényértékelés témákkal foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt								

oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Cash-flow tervezés*. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): *Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II.* Debreceni Egyetem. Debrecen

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban*. Debreceni Egyetem. Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények, A pénz időértéke I., II, Beruházás értékelés alapjai I., II. Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR., Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. Beruházás-gazdaságossági számítások, Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása.</p> <p>A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokot értékelni. A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.</p>
2.	<p>Előadás: Kötvényértékelés. A részvény és értékelése. Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás. Pénzügyi kimutatások elemzése. Gyakorlat kötvényértékelési számítások. A részvény és értékelése. Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.</p> <p>A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni. A Hallgató tud részvényt értékelni. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.</p>
3.	<p>Előadás: Forgótőke menedzsment. Kockázat és tőkeáttételi mutatók. Fedezetszámítás Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus. DOL, DFL, DCL számítások. Fedezetszámítás</p> <p>A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit. A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv B I.				Kódja:	GT_ANGLNY7-17	
	angolul:	Business language B I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	2	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Wiwczarowski Troy Brian			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseirért, következtetéseirért és döntéseirért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdálkodás és a turizmus fogalomkörének szókincse, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: gazdasági alapfogalmak, a gazdaság szereplői, a globalizáció folyamatai és a jövő kihívásai, környezetvédelem, interkulturális különbségek az üzleti életben, vállalkozások társadalmi felelősségvállalása. Az üzleti levelezés formai és tartalmi</p>								

követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, beadandó feladatok értékelése. Félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom angol nyelv:

Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Pearson

Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - Upper- intermediate, 3rd Edition. Pearson

Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281

Ajánlott szakirodalom angol nyelv:

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3

Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450

Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2

Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

Kötelező szakirodalom német nyelv:

Ilse Sander, Andreea Farmache, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Daniela Schmeiser, Udo Tellmann: DaF im Unternehmen A1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676440-7

Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen A2 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676445-2

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáne: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümegeiné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom német nyelv:

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Gazdaság: A gazdaság szereplői, gazdasági ágazatok; Gazdasági folyamatok és rendszerek
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, Diagram leírása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Globalizáció: A globalizáció folyamatai és hatásai. Interkulturális különbségek az üzleti életben
	TE: A témához kapcsolódó szókincs feldolgozása, érvelési feladatok csoportmunkában, üzleti levél írása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Környezetvédelem: A gazdasági tevékenység hatása a környezetre
	TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok, diagram elemzése
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Társadalmi felelősségvállalás (CSR) Etikus magatartás, Nemzetközi normák, viselkedés tiszteletben tartása
	TE: A témához kapcsolódó esettanulmányok elemzése, szövegértési és hallásértési feladatok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika II.				Kódja:	GT_ANGL008-17	
	angolul:	Statistics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem GTK Statisztika és Módszertani Intézet Statisztika és Módszertani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Statisztika I.				Kódja:	GT_ANGL015-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. habil. Csipkés Margit			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
1. Rendelkezik a szakterületükhöz tartozó etikai, jogi és gazdasági, valamint alapvető kommunikációs és tömegkommunikációs ismeretekkel.								
<i>Képesség:</i>								
1. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket.								
<i>Attitűd:</i>								
1. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra.								
2. Törekszik arra, hogy a szakmai problémákat lehetőség szerint másokkal, más szervezetekkel együttműködve oldja meg.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
1. Önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a testkultúra, illetve az egészségkultúra kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörei:								
G) Hipotézisvizsgálat								
H) Paraméteres próbák								
I) Variancia-analízis								
J) Összefüggés vizsgálat								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Tanulási tevékenység:								
3. Problémamegoldás								
4. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
Tanítási módszerek:								
6. előadás								
7. magyarázat								
8. Visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése								
9. Szemléltetés								
Értékelés								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon és gyakorlaton való megjelenés ajánlott. A félév kollokviummal zárul.								

Személyes oktatás esetén a vizsgaidőszakban lesz lehetőség megszerezni a vizsgajegyet a vizsgaidőszakban meghirdetett alkalmakkor. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen).

Abban az esetben, ha online órátartás lesz, akkor is ajánlott lesz az előadásokon és a gyakorlatokon való részvétel. A vizsga online vizsgaidőszak esetén az aktuális dékáni utasításnak megfelelően kerül lebonyolításra. A vizsgaidőszakban meghirdetett alkalmakkor lehet megszerezni a kollokvium jegyet. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen, e-learningon).

Kötelező szakirodalom:

Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroiinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.

Ajánlott szakirodalom:

Kerékgyártó Gy-né – L. Balogh I. – Sugár A. – Szarvas B.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben AULA Kiadó, Budapest, 2008. 1-446. o.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)

3.	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
4.	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
5.	A t-próba általánosítása. Egy-szemponos variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
6.	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGL021-17
	angolul:	International Economics					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		Makroökonómia				Kódja:	GT_ANGL016-17 GT_ANGLS016-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit
		Előadás		Gyakorlat			
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5		
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit							
<i>Képesség:</i>							
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.							
<i>Attitűd:</i>							
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.							
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek							
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben							
Értékelés							
Az aláírás megszerzésének feltétele nincs.							
A vizsga az e-learning rendszerben megoldandó feladatokból áll.							
A vizsgával elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:							
0 - 50% – elégtelen							
50,01% pont - 64% – elégséges							
64,01% - 76% – közepes							
76,01% - 87% – jó							
87,01% - 100% – jeles							

Kötelező szakirodalom:

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006. ISBN: 963-9561-14-2
 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.) ISBN: 963-86290-3-7, 978 963 9561 19 9
 Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9639466646

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest. ISBN: 9639466646

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése
	TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell
	TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje I.
	TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
	A nemzetközi kereskedelem alapmodellje II.
2.	TE: Komparatív előny a neoklasszikus modellben, egyensúly két országgal, számolási példa
	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon
	TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
	A kereskedelempolitika eszközei I.
	TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel
	A kereskedelempolitika eszközei II.
	TE: A kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel, a protekcionista gazdaságpolitika értékelése, néhány megállapítás a protekcionizmus politikai gazdaságtanából
3.	A nemzetközi fizetési mérleg
	TE: A nemzetközi fizetési mérleg szerkezete és a könyvelési elvek
	Devizapiac, kamatparitás
	TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak, a kamatparitás levezetése és értelmezése
	Árfolyamrezsimek
	TE: A rögzített és a lebegő árfolyamrezsimek közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsimek típusok éttekintése
	Valutaárfolyam-elméletek
TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás értelmezése. Mennyiben teljesül a vásárlóerő-paritás?	
Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya	
TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban	
Nemzetközi pénzügyi rendszer	
TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdaságpolitika				Kódja:	GT_ANGL022-17	
	angolul:	Economic Policy						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_AGML002-17 GT_AGMLS002-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, a képesek legyenek konkrét gazdaságpolitika kérdésekre alkalmazni a mikro- és makroökonómiából megtanultakat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első néhány előadása a gazdaságpolitikával kapcsolatos alapfogalmakat és a gazdaságpolitikára vonatkozó közgazdasági elméleteket tekinti át. A második rész a gazdaságpolitika egy-egy nagyobb területére koncentrál. Nagy hangsúly van a fiskális és a monetáris politikán.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diasorral támogatva.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. A kötelező irodalom mellett az előadáson elhangzottak is szerves részét képezik a számon kért tananyagoknak.								
Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50%+1 pont - 62% – elégséges								
63% - 74% – közepes								
75% - 86% – jó								
87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Bod Péter Ákos (2014): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 9630595315(A kijelölt fejezetek)
 Mankiw, G. (2011): Makroökonómia. Budapest: Osiris. ISBN: 9789633898253 (A kijelölt fejezetek)
 Stiglitz, J. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. ISBN: 963-224-560-1 (A kijelölt részek)

Ajánlott szakirodalom:

Benczúr Péter–Kátay Gábor–Kiss Áron–Reizer Balázs–Szoboszlai Mihály (2011): Az adó és transzferrendszer változásainak elemzése viselkedési mikroszimulációs modell segítségével. MNB Szemle, október. link
 Benedek Dóra – Lelkes Orsolya – Scharle Ágota – Szabó Miklós (2006): A magyar államháztartási bevételek és kiadások szerkezete 1991-2004 között. Közgazdasági Szemle. 53(2), 119-143.
 Csermely Ágnes (2006): Az inflációs célkövetés rendszere Magyarországon Közgazdasági Szemle 53(12), 1058-1079.
 Ohnsorge-Szabó László – Romhányi Balázs (2007): Hogyan jutottunk ide: magyar költségvetés, 2000-2006. Egy lépés a költségvetési összefüggések átfogó elemzése felé. Pénzügyi Szemle, 2, 239-285. oldal
 Voszka Éva (2013): Államosítás, privatizáció, államosítás. Közgazdasági Szemle, 60(12), 1289–1317. o.

Heti bontott tematika

téma	tananyag
Az állam szerepe, az állami beavatkozás indokai, formái	Bod (2014), 1, 3. fejezet
TE*: Az állami beavatkozás indokainak rendszerezése	
A gazdaságpolitika és a makrogazdasági szabályozás alapjai, gazdaságpolitikai információkat tartalmazó aggregátumok	Bod (2014), 2., 4., 6. fejezet
TE: A makroökonómiai mutatók gazdaságpolitika jelentősége és gazdaságpolitikai szempontú	
A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai I	Bod (2014), 5. fejezet
TE: A gazdaságpolitikáról alkotott nézetek megváltozása: a századforduló konszenzus és a keynesi fordulat	
A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai II	Mankiw (1999), 13. fejezet
TE: A keynesi gazdaságpolitikai ajánlások 20. századbeli kritikái	
Fiskális politika alapkérdései	Bod (2014), 7. fejezet
TE: A kiadási oldali tételek osztályozása, deficit és az államadósság jelentősége	Mankiw (1999), 16. fejezet
Az adópolitika alapkérdései I	Stiglitz (2000), 428-436. o., 440-446. o., 489-511. o
TE: A direkt és indirekt adók közötti különbség, az adóteher viselése	
Az adópolitika alapkérdései II	Stiglitz (2000), 428-436. o., 440-446. o., 489-511. o
TE: Az arányos és a progresszív jövedelemadó holtteher-vesztesége, a Laffer-görbe	
A monetáris politika és intézményrendszere I.	Bod (2014), 8. fejezet
TE: A monetáris politika függetlenségének jelentősége	
A monetáris politika és intézményrendszere II	Bod (2014), 8. fejezet, diasor
TE: A magyar inflációs célkövetés sajátosságai	
Jóléti politika	Bod (2014), 9. fejezet
TE: Az állam jóléti szerepének értelmezése, a jóléti rendszerek megkülönböztetése	
A nemzetközi környezet kihívásai	Bod (2014), 16. fejezet
TE: Hogyan befolyásolja a gazdaságpolitikát a nemzetközi tőkeáramlás és kereskedelem szabadsága? A nemzetközi szervezetek szerepe	
A szocializmus jellemzése	Bod (2014), 8. fejezet, diasor
TE: A tervgazdaság sajátosságai	
A rendszerváltozás gazdaságpolitikai kérdései	Bod (2014), 15. fejezet
TE: Nagy gazdaságpolitikai dilemmák a szocializmus összeomlásakor	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Controlling				Kódja:	GT_ANGLO40-17	
	angolul:	Controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a controlling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól. 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az aláírás megszerzésének feltételei: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket.</p> <p>Számonkérés módja: A kollokviumi jegy (K) megszerzése:</p>								

Azon hallgatóknak, aki írásbeli vizsgát kell írniuk, ami két részből áll (feladatmegoldásból és elméleti kérdések).
A kollokviumi jegy számítása: elméleti (50%), feladatmegoldás (50%)

Értékelés:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Határon lévő esetben előadás katalógus alapján döntünk.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020), 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiai HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Tematika

A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A controller és feladata. Felelősségelv érvényesülése a vállalatnál. Felelősségi központok. A tervezés szerepe a vállalatok életében. Vállalati tervezés. Stratégiai és operatív tervezés. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek : költség és eredmény controlling, pénzügyi controlling további controlling területek. Controlling a gyakorlatban

A hallgató képes átlátni a controlling szerepét és helyét a vezetői döntéstámogatásban. A hallgató képes átlátni a különböző controlling szervezetek működését. A hallgató képes szerepet vállalni a controlling szervezet kialakításában. A hallgató képes átlátni a controller feladatait. A hallgató megismeri a felelősségi központokat, szerepüket. A hallgató megismeri a tervezés szerepét, képes a tervezési módszerek alkalmazására. A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására. A hallgató megismeri a controlling informatikai támogatottságát. A hallgató képes értelmezni a különböző controlling alrendszereket. A hallgató megismeri egy vállalkozás controlling rendszerét

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv B II.				Kódja:	GT_ANGLYN8-17	
	angolul:	Business language B II.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		alapszintű nyelvtudás				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	2	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Wiwczarowski Troy Brian			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p> <p><i>Képesség:</i> A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p> <p><i>Attitűd:</i> A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A nemzetközi gazdálkodás és a turizmus fogalomkörének szókincse, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: vállalkozások alapítása, jogi formája, felépítése és működése, vállalati környezet, célnyelvű országok nagyvállalatai, digitális üzleti kommunikáció, a marketing alapfogalmai, marketingkommunikációs eszközök megismerése, írásbeli és szóbeli kommunikációs technikák. Prezentációk felépítése, prezentációs feladatok gyakorlása. Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levél típusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.	
Értékelés	
Folyamatosan szóban és írásban, beadandó feladatok és prezentációs feladat értékelése. Félév végén gyakorlati jegy.	
Kötelező szakirodalom angol nyelv:	
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Pearson Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - Upper- intermediate, 3rd Edition. Pearson Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281	
Ajánlott szakirodalom angol nyelv:	
Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...	
Kötelező szakirodalom német nyelv:	
Ilse Sander, Andreea Farmache, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F.Mautsch, Daniela Schmeiser, Udo Tellmann: DaF im Unternehmen A1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676440-7 Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen A2 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676445-2 Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6 Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6 Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046	
Ajánlott szakirodalom német nyelv:	
Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1 Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x	

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Vállalkozás: A vállalkozások felépítése és működése, Vállalkozások jogi formái
	TE: A témához kapcsolódó szakszókincs feldolgozása, szövegértési és hallásértési feladatok
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Vállalati környezet, A vállalkozásokat befolyásoló tényezők, A célnyelvi országok jelentős nemzetközi nagyvállalatai

	TE: Prezentációk felépítése, prezentációs feladat gyakorlása, üzleti levél írása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Információs technológia a gazdasági életben: E-kereskedelem, digitális üzleti kommunikáció
	TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok, írásbeli és szóbeli üzleti kommunikáció fajtáinak gyakorlása
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Marketing: Piac, kereslet, kínálat, piackutatás Marketingkommunikáció
	TE: Szakmai fogalmak és marketingkommunikációs eszközök megismerése, marketingkommunikációs írásfeladatok gyakorlása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv B III.				Kódja:	GT_ANGLNY05-17	
	angolul:	Business language B III.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		középszintű nyelvtudás				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Szigorlat	3	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Wiczarowski Troy Brian			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdálkodás és a turizmus fogalomkörének szókincse, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: szolgáltatások és ügyfélmenedzsment, üzleti rendezvények, kiállítások, vásárok, konferenciák szervezése, üzleti utak előkészítése és lebonyolítása, munkahelyi kommunikáció és állásinterjúk. Szituációs szerepjátékok gyakorlása. Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási</p>								

feladatokon keresztül, valamint a szigorlatra felkészítő vizsgafeladatok gyakorlása. A csoporton belül folytatott viták során a hallgatók megtanulják az önálló véleménynyilvánítást, érvelést és ellenérvek kifejtését, az egyes lehetőségekből adódó előnyök és hátrányok mérlegelését és képessé válnak folyamatos interakciót folytatni. A szakmai szövegek olvasásának segítségével megértik az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületüknek megfelelő szakmai beszélgetéseket is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, beadandó feladatok értékelése. A félév nyelvi szigorlattal zárul, mely írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgarész teljesítése (min. 60%) feltétele a szóbeli vizsgának.

Kötelező szakirodalom angol nyelv:

Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Pearson
Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - Upper- intermediate, 3rd Edition. Pearson
Viczena Andrea, Szóke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281

Ajánlott szakirodalom angol nyelv:

Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3
Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450
Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2
Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

Kötelező szakirodalom német nyelv:

Ilse Sander, Andrea Farmache, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Daniela Schmeiser, Udo Tellmann: DaF im Unternehmen A1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676440-7
Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen A2 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676445-2
Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6
Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6
Sümegeiné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom német nyelv:

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege Schubert Verlag ISBN: 978-3-941323-00-1
Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2
Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1
Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Szolgáltatások: ügyfélkapcsolatok és vevőelégedettség, ügyfélmenedzsment
	TE: A témához szituációs párbeszédgyakorlása, pl. érdeklődés, vevőtájékoztató, reklamáció kezelése
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Üzleti rendezvények: kiállítások, vásárok, konferenciák Rendezvények előkészítése és szervezése
	TE: Szövegértési feladatok, szituációs párbeszédgyakorlások a témával kapcsolatban, üzleti levélírás
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Üzleti utazás: Üzleti kapcsolatépítés, tárgyalások, üzleti utak szervezése
	TE: A témához kapcsolódó szövegértési és hallásértési feladatok, üzleti tárgyalással kapcsolatos szituációs szerepjáték
4. konzultációs alkalom (5 óra)	A munka világa: Álláskeresés, HR, munkahelyi kommunikáció, üzleti kultúra és etika
	TE: Viselkedési normák és elvárások megismerése az állásinterjú, állásinterjú szerepjátékgyakorlása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv A I.				Kódja:	GT_ANGLNY01-17	
	angolul:	Technical Language I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	angol, német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Wiwczaroski Troy Brian			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdaság alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A nemzetközi gazdaság fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: cégalapítás szempontjai, vállalkozói környezet,</p>								

vállalkozások jogi formája, cég egyesülések, marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás, környezetvédelem, globalizáció.

Az üzleti levelezés formái és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, beszámolók, beadandó feladatok. Félév végén gyakorlati jegy.

ANGOL NYELV

Kötelező szakirodalom:

- Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Pearson
- Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281

Ajánlott szakirodalom:

- Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikon elemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3
- Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450
- Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2
- Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

NÉMET NYELV

Kötelező irodalom

- Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

- Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

- Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott irodalom

- Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

- Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

- Olasz, Pákozidiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

- Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Heti bontott tematika	
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Gazdaság: A gazdaság szereplői, gazdasági ágazatok; Gazdasági folyamatok és rendszerek; Globalizáció - A globalizáció folyamatai és hatása
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, Diagram leírása
5. konzultációs alkalom (5 óra)	Globalizáció: Interkulturális különbségek az üzleti életben, Környezetvédelem- A gazdasági tevékenység hatása a környezetre, Társadalmi felelősségvállalás
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, üzleti levél írása
6. konzultációs alkalom (5 óra)	Vállalkozás: A vállalkozások működése, A vállalkozásokat befolyásoló tényezők;
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, üzleti levél írása
7. konzultációs alkalom (5 óra)	Információs technológia a gazdasági életben: E-kereskedelem; Digitális üzleti kommunikáció
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, üzleti levél írása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv A. II.			Kódja:	GT_ANGLNY02-17	
	angolul:	Technical Language I.					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:		
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	szigorlat	3	angol, német
Levelező	X	Féléves		Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Wiwczaroski Troy Brian		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
<i>Tudás:</i>							
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdaság alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítványozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>							
<i>Képesség:</i>							
<p>A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.</p>							
<i>Attitűd:</i>							
<p>A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>							
<i>Autonómia és felelősség:</i>							
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.</p>							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
<p>A nemzetközi gazdaság fogalmaköré, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: cégalapítás szempontjai, vállalkozói környezet,</p>							

vállalkozások jogi formája, cég egyesülések, marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás, környezetvédelem, globalizáció.

Az üzleti levelezés formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Folyamatosan szóban és írásban, beszámolók, beadandó feladatok. Félév végén szigorlat.

ANGOL NYELV

Kötelező szakirodalom:

- Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Pearson
- Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281

Ajánlott irodalom

- Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikon elemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3
- Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450
- Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2
- Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8...

NÉMET NYELV

Kötelező irodalom

- Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

- Csányi Eszter-Magyar Gézané: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

- Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott irodalom

- Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

- Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

- Olasz, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

- Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Heti bontott tematika	
8. konzultációs alkalom (5 óra)	Marketing: Piac, kereslet, kínálat, piackutatás, Marketingkommunikáció; Szolgáltatások, Ügyfélkapcsolatok és vevőelégedettség
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok
9. konzultációs alkalom (5 óra)	CRM/ügyfélmenedzsment; Üzleti rendezvények, Kiállítások, vásárok, konferenciák, Rendezvényszervezés
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, üzleti levél írása
10. konzultációs alkalom (5 óra)	Üzleti kapcsolatépítés, tárgyalások, Üzleti utak szervezése, A munka világa, Álláskeresés, HR
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok
11. konzultációs alkalom (5 óra)	Munkahelyi kommunikáció Üzleti kultúra és etika
	TE: Az elsajátított témák és szókinccs áttekintése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdaságtörténet				Kódja:	GT_ANGLO35-17	
	angolul:	Economic History						
Felelős oktatási egység:		Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Lévai Csaba			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a modern világ gazdasági rendszer születésének és formálódásának történetét, a globalizáció folyamatait és szerkezetét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzet gazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató legyen képes az utóbbi fél évezred gazdaságtörténetét összekapcsolni napjaink gazdasági folyamataival. Legyen képes annak értékelésére, hogy a múltbeli fejlődési tendenciák hogyan hatottak a mai világ gazdaság kialakulására.								
<i>Attitűd:</i>								
A hallgató legyen fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekedjen tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Legyen befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A hallgató az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus nem tűzi ki célként a világ gazdaság egésze történetének áttekintését a kezdetektől napjainkig. A hangsúlyt az európai gazdaság fejlődésére, illetve annak a világ gazdaság többi részéhez fűződő kapcsolataira helyezi. Időben a nagy földrajzi felfedezéseknél veszi fel a fonalat, amikor az európai gazdaság expanziójának eredményeként kialakult a modern világ gazdasági rendszer. A téma jobb megértése érdekében visszatekint a középkori európai gazdaság történetére, illetve bevezetést nyújt néhány olyan elméleti rendszerbe, amelyet a világ gazdaság hosszabb távú fejlődésével kapcsolatban fogalmaztak meg. Az ezt követő anyag két nagyobb egységre bontható. Először a kora újkori és a 19. századi európai gazdasági fejlődést mutatja be egyrészt regionális tagolásban, másrészt pedig a világ gazdaság egészében betöltött szerepe szempontjából. E rész, illetve a második rész között az első világháború és annak gazdasági hatásai jelentik a vízvonalat. A második részben a két világháború közötti európai gazdaság történetének áttekintésére kerül sor, hasonló megfontolások alapján, ahogyan az első résszel kapcsolatban is történt. A kora újkori, 19. és 20. századi gazdaságtörténet szerves részeként az adott korszakokban meghatározónak nevezhető közgazdasági-eszmetörténeti iskolákat és irányzatokat is bemutatja, s szembesíti azokat a ténylegesen megvalósuló gazdaságpolitikai megoldásokkal. A kurzus a vizsgált korszak európai gazdaságtörténetét világ gazdasági összefüggésrendszerben tárgyalja, s ennek során külön hangsúlyt helyez az Amerikai Egyesült Államok gazdaságtörténete bemutatására.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadás, prezentáció	
Értékelés	
<p>Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül a vizsgázó egyet kiválaszt, amelyből otthonában írásbeli beszámolót készít kifejtő módszerrel, az órán elhangzottak és a megadott szakirodalom alapján. Ennek kritériumai a következők: 10-12 oldal terjedelem, másfeles sorközzel, tizenkettes betűmérettel. A szöveget jegyzetelni szükséges és el kell látni a felhasznált szakirodalom jegyzékével. Az oldalszámba az esetleges mellékletek (táblázatok, illusztrációk) nem számítanak bele.</p>	
Kötelező szakirodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994. • Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995. • Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I. 1918-1945. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 1998. 	
Ajánlott szakirodalom:	
<ul style="list-style-type: none"> • Berend T. Iván – Ránki György: Európa gazdasága a 19. században, 1780-1914. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp. 1987. • Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. • Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003 • 	

Heti bontott tematika	
7.	Elméleti bevezetés: néhány történeti megközelítésű elmélet a világgazdasági rendszer létrejöttére és hosszabb távú fejlődésére vonatkozóan (I. Wallerstein, Ny. D. Kondratyev, W. W. Rostow, S. Kuznets, A. Gerschenkron)
	TE* A félév fogalmi megalapozásának megértése
	A középkori Európa gazdasága és a modern világgazdasági rendszer kialakulása a kora újkorban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	Európa és az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése a 18. század közepétől az első világháború kirobbanásáig
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	Az első világháború világgazdasági következményei. Európa és az Amerikai Egyesült Államok gazdasága a két világháború közötti időszakban
TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása	
8.	Gazdasági elméletek és gazdaságpolitikák a kora újkorban. A klasszikus közgazdaságtan kialakulása.
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
	Gazdasági elméletek és gazdaságpolitikák a két világháború közötti időszakban
	TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása

A tantárgy neve:	magyarul:	Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_ANGL006-17	
	angolul:	Organizational Behaviour						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Ujhelyi Mária			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.								
<i>Képesség:</i>								
Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival. El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül. Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait. Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre. Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztereotip szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, értékek, érzelmek, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és csapatok, hatalom,								

szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): *Essentials of Organizational Behavior*, Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): *Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből*. A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az **EFOP-3.5.1-16-2017-00007** számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

Konzultációkra bontott tematika

1.	<p>A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Egyén a szervezetben: képesség és személyiség, érték, attitűd, érzelem. Munkával kapcsolatos attitűdök. Észlelés, döntés. A motiváció alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát. Ismeri, érti a képesség és személyiség fogalmát, modelljeit, hatásukat a szervezetek teljesítményére. Ismeri az érzelem, értékek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre. Ismeri az észleléssel, döntéshozattal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében. Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.</p>
2.	<p>Csoportok a szervezetben. Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Hatalom és szervezeti politika. A személyes vezetés alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait. Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására. Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére. Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetéstudomány újabb irányzatait.</p>
3.	<p>Konfliktusok egyéni szinten. Konfliktusok szervezeti szinten. A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Szervezeti kultúra. Szervezeti változások menedzselése.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit. Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére. Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit. Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását. Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Politológia				Kódja:	GT_ANGL037-17	
	angolul:	Political Science						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		előadás	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tókécs Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja a hallgatók megismertetése a politikatudománnyal. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a politika folyamatainak ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a politikai folyamatok hátterére. Mai világunkban elengedhetetlen, hogy a politikai döntéseket értő szemmel figyeljék a hallgatók és a világpolitikát alakító leglényegesebb intézmények, szervezetek működését, hatásmechanizmusait megismerjék. E tárgy célja e tudás közvetítése a politikai élet szereplőinek és magatartásuk meghatározó tényezőinek bemutatásával, valamint a politikai szervezetek döntéshozatali rendszereinek ismertetésével.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei: A politika tudománya, Politikai alapfogalmak, Elméletek a politikatudományban, Törésvonal-elméletek, Politikai ideológiák, Politikai rendszerek, Diktatúrák és demokráciák, Pártok és pártrendszerek</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Előadás, megbeszélés, kérdezés, vita, szemléltetés.
Értékelés
A vizsga írásban történik. Az A, B, C vizsgák is írásbeliek A vizsgadolgozat alapvető elméleti kérdéseket tartalmaz, az ezekre adható pontok legalább 50%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához (ez alatti eredmény esetén tehát a többi kérdésre adott választól függetlenül elégtelen a dolgozat). Érdemjegyek: 0-49% elégtelen, 50-59% elégséges, 60-69 % közepes, 70-84% jó, 85-100 jeles. (Az elért %-os eredmények esetén felső egészrészét veszünk.)
Kötelező szakirodalom:
Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, 2003
Az órákon elhangzottak
Ajánlott szakirodalom:
Bayer József – A politikatudomány alapjai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2000
Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008
Fischella, Domenico: A politikatudomány alapvonalai. Budapest, Osiris Kiadó, 2001
Gyurgyák János – Mi a politika? , Osiris Kiadó, Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
1	A politika tudománya TE*A hallgató megismerkedik a tudományterület fontosságával
1	Politikai alapfogalmak A hallgató betekintést nyer az alapfogalmakba
1	Elméletek a politikatudományban A hallgató megismeri a meghatározó elméleteket
1	Törésvonal-elméletek A hallgató megismeri a társadalmi törésvonalakat
1	Politikai ideológiák A hallgató megismeri a politikai ideológiákat
1	Politikai rendszerek A hallgató betekintést nyer a politikai rendszerekbe
1	Diktatúrák és demokráciák A hallgató megismeri a különböző diktatúrákat és demokráciákat
2	Pártok és pártrendszerek A hallgató megismeri a legfontosabb pártokat és pártrendszereket
2	Választási rendszerek A hallgató betekintést nyer a választási rendszerek működésébe
2	A szavazói magatartás A hallgató megismeri az szavazói magatartás kutatásába
2	Intézményes érdekegyeztetés, A hallgató betekintést nyer az érdekegyeztetés folyamatába
2	A politika tartalma es témái A hallgató megismeri a legfontosabb politikai tartalmakat
2	Közpolitika és a kormányzati döntéshozatal A hallgató betekintést nyer a közpolitikába
2	Média és politikai napirend A hallgató megismeri a sajtó és a politikai napirend összefüggéseit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági közjog				Kódja:	GT_ANGLO17-17	
	angolul:	Business Public Law						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	4	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Károlyi Géza			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhetnek a hallgatók.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel.								
Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények).								
Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.								

Értékelés

Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégséges) érdemjegy a vizsgán maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi –Törő (2015): *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Debrecen, Kapitális Kft.

bontott tematika

1-5 óra	<p>A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő kógenca sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének alapvető jellemzőit. Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.</p>
6-10 óra	<p>A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, általában megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasság kedvezménye. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: östermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályaik. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. Külön adózó jövedelmek: tőkejövedelmek, vagyonátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső és a külön adózó jövedelem megállapítási szabályait. Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait. Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.</p>
11-15 óra	<p>TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése. Az általános forgalmi adó szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termélexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerhes), valamint eljárási illetékek (bíróági és közigazgatási) fajtái.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat. Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait. Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit. Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGL014-17	
	angolul:	The World Economy						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a világgazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgazdasági cselekvés világgazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgazdaság működésének legfontosabb kereteit								
<i>Képesség:</i>								
követi és értelmezi a világgazdasági folyamatokat								
<i>Attitűd:</i>								
Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások a legfontosabb aktuális világgazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.								

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Bost, F. – Carroué, L. – Colin, S. – Laporte, A. – Pihet, Ch. – Sanmartin, O. – Teurtrie, D. (2021): Világgazdasági körkép, Pallas Athéné, ISBN: 9789635730094

Ajánlott szakirodalom:

Rubenstein, James (2019): The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography, Global Edition, Pearson, ISBN-13: 978-1292162096

Warf, Barney (2021): Human Geography – A Serious Introduction, 3rd Edition, Cognella, ISBN: 978-1-5165-2902-5

Stutz, Frederick P.—Warf, Barney (2014): The World Economy, Pearson New International Edition (6th). ISBN 13: 978-1-292-02119-5

Heti bontott tematika

1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre
	TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
	A kapitalizmus történelmi fejlődése I.
	TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
	A kapitalizmus történelmi fejlődése II.
	TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
	Népesedés, népesség
	TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
	Erőforrások és környezet
TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság	
2.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban
	TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban
	TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban
	TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
	Városok és városiasodás
	TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentifikáció, megavárosok
	Közlekedés és kommunikáció
TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában	
3.	A fogyasztás a világgazdaságban
	TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
	Nemzetközi kereskedelem és beruházás
	TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
	A nemzetközi kereskedelem szerkezete
	TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban
TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi üzleti ismeretek				Kódja:	GT_ANGL013-17	
	angolul:	International business						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikrokörnyezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. <p>Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <p>Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait... <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								

A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Blahó András, Czako Erzsébet, Poór József (szerkesztők): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019, kijelölt részek, ISBN 9789630595360

Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

A Külgazdaság c. folyóirat számai

S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2020): International Business: The New Realities, Global ed., 5th edition, Pearson

Heti bontott tematika

1.	<p>Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre</p> <p>TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulcskonceptióinak felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?</p> <p>A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása</p> <p>TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.</p> <p>A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete</p> <p>TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra</p> <p>Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás</p> <p>TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelősége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.</p> <p>A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete</p> <p>TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?</p>
2.	<p>A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei</p> <p>TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. Az országgcockázat menedzsmentje</p> <p>Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk</p>

	TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
	Feltörekvő piacok.
	TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon
	TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
	Export és globális outsourcing
	TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmenete. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiai és az értéklánc menedzsmenete
3.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések
	TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák
	TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
	A globális cégek marketingmenedzsmenete
	TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
	A globális cégek humán erőforrás-menedzsmenete
	A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	EU ismeretek				Kódja:	GT_ANGL020-17	
	angolul:	EU Studies						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	K	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr.Tókécs Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történésekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslati, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalommal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. A gyakorlati foglalkozásokon az előadások témái a hallgatók aktív részvételével földolgozásra kerülnek.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. A gyakorlat jegy beszámításra kerül a vizsgajegybe. A félév végi jegy a kollokvium, és a gyakorlaton megszerzett érdemjegy átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%.

Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika

1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred
	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
	TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat

	<p>Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT</p> <p>TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével</p>
2.	<p>Az Európai Unió Regionális Politikája</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait</p> <p>Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait</p> <p>A közös kül- és biztonságpolitika</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.</p> <p>Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival</p> <p>Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.</p> <p>Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).</p> <p>TE:A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.</p> <p>Az Európai Unió és Magyarország</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarország és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi etikett, protokoll				Kódja:	GT_ANGLO38-17	
	angolul:	Protocol						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		GY	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Tóth Eszter			beosztása:	tanársegéd	
A kurzus célja,								
<p>hogy a hallgatók számára a megfelelő magatartást választó és biztosító olyan etikett és protokoll alapismeretek nyújtása, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. - Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése, bevezető előadás; A protokoll kialakulása, története; Köszönés, bemutatás, bemutatkozás; Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.); Társalgás, társaságban való viselkedés esetei; Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya); Virág, ajándék, borralaló; Az öltözködés szabályai; Vendéglátás és étkezés protokollja, ültetés; Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja; Az EU protokollja, Európaiság; Összefoglalás,

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus szeminárium keretében kerül ismertetésre, ahol lehetőség van esettanulmányok feldolgozására, a témához kapcsolódó videók nézésére valamint önkéntes alapon hallgatói kiselőadások tartására.

Értékelés

A kurzus gyakorlat keretében kerül ismertetésre. A kurzus teljesítésének követelménye a kiadott irodalom elsajátítása. A számonkérés módja szóbeli felelet a kurzus során megismert tananyagból.

Az értékelés a következő sávokkal dolgozik: 0-55% elégtelen (1), 55-65% elégséges (2), 65-75% közepes (3), 75-85% jó (4), 85-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Dr. Sille István: Illem etikett, protokoll, Akadémiai Kiadó, 2015. ISBN:9789630592444

Kepes Ágnes - Dr. Sille István: Gyakorlati protokoll - hoszteszeknek, rendezvényszervezőknek, Akadémiai Kiadó, 2015, ISBN:9789630596510

Ajánlott szakirodalom:

Robinson, David: Az üzleti élet illemtana, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 2000

Görög Ibolya: A nyilvánosság kelepcei, Athenaeum, 2011

Görög Ibolya: Protokoll az életem, Athenaeum, 2001.

Görög Ibolya: Tanácsoskönyv – új kalamajkák, Athenaeum, 2012

Horváth Ágnes – Németh Andrea (szerk.): Nyakkendőtől borralalóig, Turizmus Kft, 2012

Lőcsei Judit: Etikett és a Protokoll alapjai, Szókratész Külgazdasági Akadémia Oktatási és Tanácsadó Kft, Budapest 2001

Ottlik Károly: Viselkedéskultúra a mindennapok gyakorlatában, Protokoll '96 Könyvkiadó, 2003.

Protokoll egyetemi jegyzet (Magyar protokollosok klubja, országos Egyesület) 2002.

Heti bontott tematika

1.	1.Bevezető előadás
	TE: A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése.
	2.A protokoll kialakulása, története
	TE: A protokoll főbb alapfogalmai, változása a kezdetektől napjainkig.
2.	3.Köszönés, bemutatás, bemutatkozás,
	TE:Az alapvető szabályok ismertetése a protokollban, szerepjátékokon keresztül.
	4. Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.)
	TE:A kapcsolatfelvétel különböző formáinak ismertetése, szóbeli és írásbeli kommunikációs elvárások.
	5. Társalgás, társaságban való viselkedés esetei
	TE:Az emberek közötti, különböző szituációs eseteknek való megfelelés.
	6. Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya)
	TE:Az üzleti életben való boldogulás protokolláris szabályai.
	7. Virág, ajándék, borralaló
TE:Üzleti ajándékok és vendégfogadás szabályai itthon és nemzetközi terleteken.	
3.	8. Rangsorolás és ültetés szabályai.
	TE:A különböző protokolláris rangsorok valamint az ültetés nemzetközi szabályai.
	9.Az öltözködés szabályai
	TE:A hivatalos öltözék áttekintése különböző alkalmakra.
10. Vendéglátás és étkezés protokollja (étel, ital, borfogyasztás, terítés, ültetés, stb.)	

	TE:Álló és ültetett vendéglátási alkalmak, menüsorok, ételpárosítás
	11. Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja
	TE:Különböző vallások, kultúrák eltérő etikett szabályai.
	12. Az EU protokollja, Európaiság,
	TE:A közös európai szemlélet, és az Európai Unió protokollja (rangsorok az országok és zászlók között)
	Összefoglalás

*Tanulási eredmények: A kurzus végére a hallgatók elsajátíthatják azokat az etikett és protokoll alapismereteket, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.

A tantárgy neve:	magyarul:	Szabályozásgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGL032-17	
	angolul:	Economics of Regulation						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Futó Judit Edit			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a piacsabályozás okait, legfőbb elméleteit, a szabályozott piacok tulajdonságait és a piaci liberalizáció közgazdasági előnyeit és hátrányait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.								
<i>Képesség:</i>								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a szabályozás közgazdasági elméleti háttérét és a szabályozás történeti háttérét. Ezután az EU-s és magyar versenypolitika főbb jellemzőit veszi át, úgy mint a történetét, a céljait, a versenyjogi ismereteket (jogforrások, területi hatály, nemzeti és közösségi versenyjog viszonya, stb). Részletesen elemzi a leggyakoribb szabályozási eszközöket: megtérülési ráta, ársapka, koncesszió, stb. Mindezek mellett a monopólium jóléti hatásait és a szabályozásának lehetőségeit is tárgyalja, végül kitér a hálózati iparágak szabályozási kérdéseire.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával								

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 49% – elégtelen

50% - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Motta, Massimo: Versenypolitika. Elmélet és gyakorlat. Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ, ISBN: 978-963-200-100-5

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2007. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2008. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 11-138. o., 231-251. o., 303-323.o.

Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2008. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2009. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 1-97. o., 247-327. o.

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. ISBN: 978-9635453412

Stigler, G. J.: A közgazdászok hagyományos elmélete az állam gazdasági feladatairól. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 313-324. o.

Stigler, G. J.: Állami szabályozás – A célok és eszközök összekeverése. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 353-365. o.

Stigler, G. J.: Az állami szabályozás elmélete. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 325-352. o.

Török, Á. (1997): A versenypolitika és a piacok átalakulása a magyar gazdasági átmenetben. Közgazdasági Szemle XLIV. 5:426-439.

Hét	Heti bontott tematika
1. (5ó)	Követelmények ismertetése
	A szükséges mikroökonómiai elemzési eszközök áttekintése
	TE: Hatékonyság és jólét elemzése, optimalizálás
	Piaci kudarcok
	TE: Közjavak, externáliák, monopólium, információs aszimmetria
	A szabályozás oka, célja, tartalma
	TE: Szabályozás különböző megjelenési formái, gazdasági és nem gazdasági szabályozások
	Az állami szabályozás elméletei I.
	TE: Közérdek elmélet, kormányzati kudarcok
	Az állami szabályozás elméletei II.
9. (5ó)	A szabályozás eszközei
	TE: Közösségi választások elméletének megközelítése, foglyul ejtés elmélete
	Természetes monopólium
	TE: Méret- és választékgazdaságosság, egytermékes és többtermékes természetes monopóliumok, megtámadható piacok elmélete
	A potenciális versenyzői piac szabályozása
	TE: Megtérülési ráta szabályozás, Averch-Johnson hatás, ársapka szabályozás, koncessziók
	Versenypolitika története, célja, versenyjog
	TE: Versenyjogi történet USA-ban és Európában, versenyjog alapok, jogforrások
	A piaci erő és a jólét
	TE: Piaci erő definiálása, hatékonyságveszteségek különböző formái (allokációs, termelési, dinamikus)
	A piac meghatározása
	TE: SSNIP teszt módszertana, eszközei, alkalmazása
	Hálózatos szolgáltatások piaca és szabályozása
TE: Hálózati externáliák, lock-in, szabványok, szabályozói dilemmák	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Globális Vállalati Stratégiák				Kódja:	GT_ANGLO24-17	
	angolul:	Global Corporate Strategies						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatókat								
megismertesse a globális vállalati stratégiák elméletével és gyakorlatával. A félév során megismerik a hallgatók a nemzetközi menedzsment alapvető kérdéseit a nemzetközi környezet átalakulásának legfontosabb folyamataitól kezdve a lényegi vállalati funkciók áttekintéséig.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
<i>Képesség:</i>								
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életben át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Bevezetés, alapfogalmak; nemzetköziesedés – globalizáció folyamata; vállalati kultúra nemzetközi környezetben; kommunikáció nemzetközi környezetben; nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje; szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben; kis és középvállalatok nemzetközi környezetben

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az órákon elméleti ismereteket szereznek, ezen ismereteiket az oktató által kijelölt magyar és idegen nyelvű tudományos cikkek és tanulmányok megismerésével és azok órákon való megvitatásával mélyítik el.

Értékelés

A hallgatók 1 esettanulmányt feldolgoznak és beadandó dolgozatot készítenek róla, melyet a zárthelyi dolgozat megírása előtt legalább 1 héttel feltöltenek a kurzus e-learning felületére. A beadandóra pontot kapnak.

A hallgatók a szorgalmi időszakban zárthelyi dolgozatot írnak.

A végső érdemjegy a zárthelyi dolgozat és a beadandó eredményéből kerül kiszámításra (50-50%).

Kötelező szakirodalom:

Blahó András – Czakó Erzsébet (2015): Nemzetközi menedzsment. Akadémiai Kiadó ISBN 978 963 05 9536 0

Ajánlott szakirodalom:

Blahó András – Czakó Erzsébet – Poór József (2021): Nemzetközi menedzsment. Második bővített kiadás. (I/1,4,5 és II/9,10,18 fejezetek) Akadémiai kiadó ISBN 9789634546535

Ajánlott szakirodalom:

Poór József (2013): Nemzetköziesedés és globalizáció az emberi erőforrás menedzsmentben, Complex Kiadó ISBN 978-963-295-287-1

D. Morschett – H. Schramm-Klein – J. Zentes (2015): Strategic International Management. Text and Cases. 3rd edition. Springer Gabler: Wiesbaden ISBN 978-3-658-07884-3

Féléves bontott tematika

Hét	Témakörök
1.	<p>Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata TE: A hallgató megismeri a nemzetköziesedés – globalizáció fogalmait, folyamatát, előnyeit, hátrányait</p> <p>Vállalati kultúra nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kultúra fontosságát a szervezeti folyamatokban; a kultúra fogalmát, szintjeit és értelmezési dimenzióit; a vállalati/szervezeti és a nemzeti kultúra viszonyrendszerét</p> <p>Kommunikáció nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközi vállalatok kommunikációját, annak menedzsmentjét, nyelvpolitikáját, valamint a kultúrák közti kommunikáció menedzselését a nemzetközi vállalatokon belül</p> <p>Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje TE: A hallgató megismeri a stratégiai tervezés lényegét a nemzetközi vállalatoknál; a stratégiai menedzsment folyamatát és annak elemzési módszereit</p>
2.	<p>Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a nemzetközivé válást és a jellegzetes szervezeti megoldásokat; az eltérő koordinációs eszközöket és irányítási modelleket; és új típusú szervezeti formákat</p> <p>Kis- és középvállalatok nemzetközi környezetben TE: A hallgató megismeri a kkv szektor alapvető jellemzőit; a kisvállalatok nemzetköziesedésére ható tényezőket; a hazai kisvállalatok nemzetköziesedését</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_ANGLO25-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dajnoki Krisztina			beosztása:	intézetigazgató, egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia; Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; HR controlling alapjai; HR trendek, új funkciók</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.	
Értékelés	
írásbeli vizsga, pontozásos rendszer	
ÉRDEMJEJEGYEK:	
0–60%	ELÉGTELEN (1)
61–70%	ELÉGSÉGES (2)
71–80%	KÖZEPES (3)
81–90%	JÓ (4)
91–100%	JELES (5)
Kötelező szakirodalom:	
Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.	
Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.	
Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.	
Poór J. –Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.	
+ előadás anyaga	
Ajánlott szakirodalom:	
Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100	
Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogycatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.	

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.
2.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
3.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségiEmberiErőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; HR trendek, új funkciók
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás

	<p>TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektív tárgyalás ismérveivel, az érdekképviselők jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, a hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.</p>
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A külkereskedelem technikája				Kódja:	GT_ANGL026-17	
	angolul:	Foreign Trade Techniques						
Felelős oktatási egység:		GTK – Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
<p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi kereskedelmet és annak szervezési lehetőségeit, a külkereskedelmi munka során közvetlenül alkalmazható ismereteket. A hallgatók olyan ismeretekre tesznek szert, amelyek segítségével megérthetik az elmélet és a kereskedelem optimális működése közötti összhang tényezőit, továbbá képessékké válnak tényleges, hazai gyakorlati feladatok végrehajtására és elemzésére is.</p> <p>Mindemellett még a kurzus részét képezi a nemzetközi kereskedelem sajátos üzleti módszereinek, szokásainak és szokványainak bemutatása.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <p>Ismeri és érti a külkereskedelmi tevékenység munkafolyamatait és technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók számára az előadások tömbösítve kerülnek megtartásra. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem; A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus; A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei; A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon; Kulturális különbségek jelentősége; A külkereskedelmi ügylet előkészítése; A külkereskedelmi szerződés tartalma; Fair Trade; Export-import ügyletek; Áruszállítás és ökológia; Okmányok a külkereskedelemben; Nemzetközi logisztika, nemzetközi árufuvarozás; Nemzetközi kereskedelmi viták; A külkereskedelmi ügylet; Nemzetközi fizetési módok; Incoterms 2020; A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása; Különleges nemzetközi ügyletek.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók számára 5 előadás és 10 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján **e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte a tantermi oktatás / e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában.**

A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.

Értékelés Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a szorgalmi időszakban.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde: Külkereskedelmi technika (2015)
Az órákon elhangzottak, illetve az ott kiadott egyéb anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2008): Nemzetközi kereskedelmi ügyletek. Aula Kiadó, Budapest
Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2003): Külkereskedelmi Technika — külpiaci kockázat. Aula Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika

1.	Előadás: Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem Gyakorlat: A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
1.	Előadás: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei Gyakorlat: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
1.	Előadás: A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon Gyakorlat: Kulturális különbségek jelentősége TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
1.	Előadás: A külkereskedelmi ügylet előkészítésének fontossága Gyakorlat: A külkereskedelmi ügylet előkészítése TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: A külkereskedelmi szerződés tartalma Gyakorlat: Fair trade TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: Export-import ügyletek Gyakorlat: Export-import ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: Áruszállítás és ökológia kérdései Gyakorlat: Áruszállítás és ökológia a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: Okmányok a külkereskedelemben Gyakorlat: Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
2.	Előadás: Nemzetközi kereskedelmi viták kialakulása Gyakorlat: Nemzetközi kereskedelmi viták megoldása a gyakorlatban TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: A külkereskedelmi ügylet Gyakorlat: Nemzetközi fizetési módok TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: Az Incoterms szerepe a külkereskedelemben Gyakorlat: Incoterms 2020 TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat

3.	Előadás: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés
	Gyakorlat: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása
	TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: Különleges nemzetközi ügyletek
	Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek megvalósítása
	TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
3.	Előadás: Az évközi munka rendszerezése
	Gyakorlat: Az évközi munka rendszerező értékelése
	TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi jog			Kódja:	GT_ANGLO27-17	
		angolul:	International law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kőmives Péter Miklós		beosztása		adjunktus
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi jog szabályozási területeivel. Ennek keretében áttekintésre kerülnek a nemzetközi közjog alapvető sajátosságai, a hallgatók megismerkednek a nemzetközi közjog legfontosabb szereplőivel, a nemzetközi szerződések és nemzetközi szervezetek jogi sajátosságaival, valamint a nemzetközi közjog aktuális kérdéseivel egyaránt.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus alapvető célja a nemzetközi gazdasági forgalomnak jogi keretet adó államközi jog megismertetése a hallgatókkal. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik azokat a jogi eszközöket, melyekkel az államok az egymás közötti viszonyaikat rendezik - legyen szó külkereskedelmi szerződés megkötéséről, diplomáciai tárgyalásokról, vagy épp egy fegyveres konfliktusról. A nemzetközi közjog tárgyába tartozó szerződések létrejöttének, hatályosságának, valamint érvényességének kérdései, valamint a nemzetközi jog egyéb forrásainak ismertetése szintén központi részét képezi a tananyagnak. A nemzetközi jog aktuális kérdéseinek bemutatásakor az emberi jogok védelme mellett a hallgatók környezettudatosságának erősítése érdekében a nemzetközi környezetvédelem alapvető kérdései is tárgyalásra kerülnek. A nemzetközi jog megsértésének szankciói, valamint a nemzetközi szintű jogorvoslatok, és bírói fórumok rendszerének megismerésére is lehetőség nyílik a kurzus kereteiben.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								

Az elméleti alapok átadása mellett fontos a nemzetközi jog aktualitásainak nyomon követése. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon rövid prezentációk keretében számot adnak a tananyaghoz kapcsolódó szakmai tájékozottságukról, elsősorban bel-és külföldi, idegen nyelvű hírekről, melyek megvitatására, és így az érvelési készségek fejlesztésére is van lehetőség. A hallgatók aktivitásának fokozása érdekében az oktatók is rendszeresen vitaindító témákkal, szakmai cikkekkel, esetlegesen videó felvételekkel készülnek, melyek közösen feldolgozásra, értelmezésre kerülnek.

Értékelés

Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50%: elégtelen

51%-60%: elégséges

61%-70%: közepes

71%-85%: jó

86-100%: jeles

Kötelező szakirodalom:

Kovács Péter (2016): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest.

Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk., 2018): Nemzetközi jog. 2. átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Bánrévy Gábor (2018): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest.

Kovács Péter (2014): Bevezetés a nemzetközi jogi és diplomáciai gyakorlatba: kérdések a nemzetközi közjog témaköréből, Szent István Társulat, Budapest.

Heti bontott tematika	
1-5. óra	<p>A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmai. Az állam a nemzetközi jog területén. A nemzetközi jog forrásai. Nemzetközi szerződések joga.</p> <p>TE*</p> <p>A nemzetközi jogi alapismeretek elsajátítása, az alapvető fogalmak, jogforrások és szereplők megismerése. A nemzetközi jog rendszerének felvázolása, alapvető összefüggések ismertetése. Az államiság kritériumai, az államok létrejötte és elismerése, államok fajtái, államok megszűnése. Az államterület, és az államhatárok specialitásai. A légitér, a világűr és a tenger jogi aspektusai. A nemzetközi jog forrásainak ismertetése: rendszertan, csoportosítások. Elsődleges és másodlagos jogforrások alapvető jellemzői. A nemzetközi szerződések megkötésének rendje, a jelenleg hatályos magyar szabályozás ismertetése. A gyakorlati foglalkozás keretében kihirdető jogszabályok elemzése. A nemzetközi szerződések hatályosságának, és érvényességének kérdései. Az abszolút és relatív érvénytelenség jelentése, esetei.</p>
6-10. óra	<p>Kommunikáció az államok között: diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. A nemzetközi szervezetek jogi sajátosságai. Az ENSZ és szakosított szervei. A nemzetközi közjog aktuális kérdései 1: emberi jogok védelme, fegyveres konfliktusok joga</p> <p>TE</p> <p>A diplomáciai képviselők létesítésének rendje, a diplomáciai képviselők által megvalósított célkitűzések. A diplomáciai mentességek és kiváltságok. A konzuli tisztségviselők jogállása. A nemzetközi szervezetek alapvető jogi ismérvei, alapítás, működés, megszüntetés. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetek keretében. Az ENSZ létrehozása, alapvető céljai. Működés és szervezeti felépítés. Fontosabb szakosított szervek bemutatása. A gyakorlati foglalkozás során vitaindító videó felvételek megtekintése. Az emberi jogok fejlődéstörténete, az emberi jogok védelmének alapelvei. A kisebbségek és a menekültek helyzetének nemzetközi jogi sajátosságai. A fegyveres konfliktusok joga. A genfi jog és a hágai jog alapvető elvei.</p>

11-15. óra	<p>A nemzetközi közjog aktuális kérdései 2: a természeti környezet védelme. Az állam nemzetközi jogon alapuló felelőssége. Az egyén nemzetközi jogon alapuló felelőssége. A nemzetközi viták békés rendezése, nemzetközi bírói fórumok.</p>
	<p>TE</p> <p>A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai. Az állam felelősségre vonásának lehetőségei. Az államnak felróható magatartások köre. Az állam által megvalósított kötelezettségszegések. Az állam felelősségre vonásának lehetséges eredményei. Háborús, és emberiesség elleni bűncselekmények, valamint az apartheid elhatárolása. A nemzetközi büntetőjogi fórumok kialakulása, a Nürnbergi Alapelvek. A Nemzetközi Büntetőbíróság létrejötte, felépítése, működése. A nemzetközi vitarendezés megvalósítása diplomáciai úton. A nemzetközi viták rendezése bírói fórumok előtt. A hágai Nemzetközi Bíróság működési rendje, a gyakorlati foglalkozás során jogesetek feldolgozása.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi kereskedelem				Kódja:	GT_ANGL028-17	
	angolul:	International Trade						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Márkus Ádám			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A tantárgy célja: képessé tenni a hallgatókat a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a kereskedelemelmélet modelljeivel, és jóléti hatásaikkal is foglalkozik</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az elemzéseiért, következtetéseieiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai. A gravitációs modell. A ricardói modell. A specifikus tényezők modellje. A Heckscher-Ohlin modell. A külkereskedelem alapmodellje.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások a modellek ismertetésére, komparatív statika, a gyakorlatokon példamegoldás, gazdaságpolitikai modellezés és elemzés.	
Értékelés	
Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok	30%
Vizsgadolgozat	70%
0-56% elégtelen, 57-66% elégséges, 67-76% közepes, 77-87% jó, 88-100% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest, ISBN: 9635453396 (1-5. fejezet)	
Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (1-2. fejezet)	
Az ENSZ Comtrade adatbázisa	
Ajánlott szakirodalom:	
Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2018): International Economics – Theory and Policy, 11th Edition, Pearson Global Edition (3-6. fejezet)	
Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (kijelölt részek), ISBN: 0321248554	
Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York, ISBN 9780415311533	
Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2016, 2nd Edition Princeton University Press ISBN 9780691161648	
Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade I-II, Blackwell, 2003, ISBN 9780631 211617 és ISBN 0405120622	
A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEKTKNG/ csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre
	TE*: A külkereskedelem használata, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai
	TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatás-kereskedelem, offshoring és reshoring
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A gravitációs modell
	TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, „Gravity for Beginners”, a határok hatása a kereskedelemre
2.	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A ricardói modell
	TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban

	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A specifikus tényezők modellje
	TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemeloszlás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
3.	A Heckscher-Ohlin modell
	TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság és a tökéletes versenyen túl.
	TE: a kereskedő gazdaság alapmodellje, az RD, az RS és a két görbe együttes eltolódásai
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi pénzügyi ismeretek				Kódja:	GT_ANGL029-17	
	angolul:	International Finance						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a fizetési mérleg összefüggéseit, árfolyammodelleket, nyitott gazdaságok összefüggéseit és a monetáris és fiskális politika hatását, a nemzetközi pénzügy rendszer fejlődését, főbb intézményeit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a nemzetközi pénzügyi rendszer, fizetési mérleg, árfolyamok és nyitott gazdaságok alapvető összefüggéseivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
<u>Oktatási anyagok:</u>								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								
<u>Vizsgajegy megszerzésének feltétele:</u>								

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A tárgy kollokviummal zárul, ami írásbeli és szóbeli részből tevődik össze. A sikeres vizsga feltétele, hogy a Hallgató az írásbeli és szóbeli részt is legalább elégséges érdemjeggyel zárja. Minden vizsga alkalmával írásbeli és szóbeli vizsgára is sor kerül. (Elsőként a vizsgára jelentkezett Hallgatók megírják az írásbeli részt, majd sikeres írásbeli részt követően kerül sor a szóbeli feleletre.)

Írásbeli rész:

Az írásbeli tesztek a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásbeli része elektronikus formában kerül lebonyolításra. Az írásbeli vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli rész érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Amennyiben az írásbeli rész eredménye nem éri el a 60%-ot, akkor a hallgató vizsgajegye elégtelen.

Az írásbeli rész teljesítésére lehetőséget biztosítunk a szorgalmi időszak utolsó hetében. Amennyiben ezen alkalommal valaki sikeres írásbeli részvizsgát tesz, akkor a vizsgaidőszakban elegendő a vizsga szóbeli részét teljesítenie.

Amennyiben a Hallgató az adott vizsgaidőszakban már egyszer sikeresen teljesítette a vizsga írásbeli részét, úgy abban a vizsgaidőszakban a további vizsgajelentkezések során a sikeresen teljesített írásbeli rész eredménye elfogadásra kerül. Ekkor a Hallgatónak lehetősége van arra, hogy csak a szóbeli részt teljesítse. Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli részét a vizsgának, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli részvizsga eredménye lesz érvényes.

Szóbeli rész:

Szóbeli részre az elearningbe feltöltött tételsor alapján kerül sor. Sikertelen szóbeli rész elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet az írásbeli és szóbeli rész jegyeinek átlaga adja. A sikeres szóbeli és írásbeli rész 50-50%-os súllyal számít a végső jegy meghatározása során

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. (2003). *Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika – 5. kiadás.* Panem Könyvkiadó, Budapest.

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. – Melitz, M. (2018). *International Economics. Theory and Policy – 11th edition.* Pearson

Ajánlott szakirodalom:

Levi, M. D. (2009). *International Finance. – 5th edition.* Routledge. New York

Farkas, P. (2011). *Haladó nemzetközi pénzügyek.* Széchenyi István Egyetem. Győr

Kóczián, B., - Koroknai, P. (2017). *Fizetési mérleg.* MNB Oktatási Füzetek, 12. szám, Magyar Nemzeti Bank

Veres, I. A. (2017). *Bevezetés a devizapiaci kereskedésbe*. MNB Oktatási Füzetek, 16. szám, Magyar Nemzeti Bank
 Kálmán, P. – Makay, E. – Tóth, D. (2016). *Devizapiac*. MNB Oktatási Füzetek, 7. szám, Magyar Nemzeti Bank
 Neményi, J. – Oblath, G. (2012). Az euró bevezetésének újragondolása. *Közgazdasági Szemle*. 59(6). pp. 569-684.
 Darvas, Zs. - Szapáry, Gy. (2008). Az euróövezet bővítése és euróbevezetési stratégiák (Euro-area enlargement and euro adoption strategies). *Közgazdasági Szemle*, 55 (10). pp. 833-873.
 Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	Előadás: A nemzetközi fizetési mérleg, Előadás: Árfolyamok, árfolyammodellek 1., Előadás: Árfolyamok, árfolyammodellek 2. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
2.	Árfolyamkockázatok és kezelésük 1., Előadás: Árfolyamkockázatok és kezelésük 2., Előadás: Pénzpiaci egyensúly nyitott gazdaságban, Előadás: Kibocsátás nyitott gazdaságban Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
3.	Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 1., Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 2., Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
4.	Nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődése, Optimális valutaövezetek, Magyarország deviza- és árfolyampolitika Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Külgazdasági stratégiák				Kódja:	GT_ANGL030-17	
	angolul:	Strategies in external economy						
Felelős oktatási egység:		Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Szentésiné Dr. Sigér Fruzsina Márta			beosztása	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Trón Zsuzsanna			beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a nemzetközi gazdasági tranzakciók legfontosabb formáival, tendenciáival, ezek következményeivel az állami, regionális és multilaterális szintű gazdasági döntésekre. A kurzus során megvizsgáljuk a különböző külgazdasági stratégiák megjelenését és változását, azok fenntarthatóságának feltételeit, felvázoljuk a külgazdasági stratégiák és a gazdasági növekedés közti összefüggéseket, továbbá hogy a gazdasági válságot követően milyen külgazdasági lehetőségek adódhattak a növekedés beindítására és fenntarthatóságára a különböző országokban.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a nemzetközi szállítványozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait. - Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Képes a szállítványozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására. - Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítványozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelőséget vállal. - Felelőséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Exportorientáció és belső keresletre alapozott növekedés; Stratégiák a világgazdaságban; Japán gazdasági növekedése és stratégiája; Dél-Korea gazdasági növekedése és stratégiája; Kína gazdasági növekedése és stratégiája; India gazdasági növekedése és stratégiája; Brazília gazdasági növekedése és stratégiája; Törökország gazdasági növekedése és stratégiája;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Az előadásokat az oktató tartja, a hallgatók aktív részvételével.
- A szemináriumok keretében a hallgatók adott területekkel kapcsolatos témákat dolgoznak fel, bemutatják a többieknek, melyet közös vita követ (kiselőadás és hozzá kapcsolódó kérdések). A témákhoz kapcsolódó feladatokat és a kiadott házi feladatokat egyéni szinten kell megoldani.
- Az elégséges érdemjegy megszerzésének feltétele a részfeladatok, így a témafeldolgozás, sikeres ZH dolgozat és az órán kiadott kötelező feladatok elkészítése.

Értékelés

A tárgy beszámolási és értékelési módszere a következő:

- Az előadásokhoz kapcsolódó feladatok és az otthoni munkára (házi feladatként) kiadottak megoldásával 10 extra pont (+10%) szerezhető a kötelező feladatokkal szerezhető részpontok felett.
- A „zárhelyi” dolgozattal a gyakorlati jegy 50%-a szerezhető (50 pont).
- A témafeldolgozás (anyaggyűjtés, ppt-, feladat- és kahoot készítés) és a kiadott kötelező feladatok elkészítése 50%-ot (25+25) jelent a félévi gyakorlati jegyből.
- A végső értékelés a következő: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Biedermann Zsuzsanna (2017): A nyersanyagban gazdag országok kihívásai. In: Biedermann Zsuzsanna, Kiss Judit (Eds.): Szubszaharai Afrika gazdasága a 21. században. Akadémiai Kiadó, Budapest. 12. fejezet, https://mersz.hu/hivatkozas/dj263szag_145#dj263szag_145

Biedermann Zsuzsanna (2016): A NYERSANYAG-GAZDAGSÁG NÖVEKEDÉSRE GYAKOROLT NEGATÍV HATÁSA. <https://www.afrikablog.hu/a-nyersanyag-gazdagsag-novekedesre-gyakorolt-negativ-hatasa>

Bod Péter Ákos (2020): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest. (az előadáson megbeszéltek részletei) ISBN: 978 963 454 601 6 https://mersz.hu/hivatkozas/m764bagdv_1

Csáki György (2017): Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest. (az előadáson megbeszéltek részletei) ISBN 978-963-338-417-6

Elekes Andrea (2019): Világgazdaságtan. Nemzeti Közszerkesztési Intézet. Budapest. (az előadáson megbeszéltek részletei) https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12781/1/12781_Elekes_Vila%20ggazdasa%20tan_IH_FINAL.PDF?sequence=1

Elekes Andrea (2018): Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus, Budapest. (az előadáson megbeszéltek részletei) ISBN 978-615-5889-70-7

Jacobs, M. – Mazzucato M. (2018): A kapitalizmus újratervezése: Bevezetés. In: Michael Jacobs és Mariana Mazzucato (szerk.): A kapitalizmus újratervezése. Kossuth Kiadó, Budapest. pp. 9-52. ISBN: 978-963-09-9303-6

Kiss Judit (szerk.) (2018): Stratégiaváltás a világgazdaságban. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 268 1 (A könyv online elérhető a https://mersz.hu/dokumentum/m400stav_1/ oldalon.

Kiss Veronika (2016): A feldolgozóipar a globális értékláncok tükrében. In: Ilyés Márton, Juhász-Dóra Katalin, Kiss Veronika, Miklós Ilona, Vajkai Éva, Vakhai Péter (2016): A globális értékláncok - elméleti alapok és számbavételi lehetőségek. Fejezetek a nemzetközi üzleti gazdaságtanból 7. 163. sz. Műhelytanulmány. pp. 38-46. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/2613/1/Nkzi_163.pdf

Kopint-Tárki (2019): MAGYARORSZÁG A VILÁG VERSENYKÉPESSÉGI TÉRKÉPÉN. JELENTÉS A VILÁGGAZDASÁGI FÓRUM GLOBÁLIS VERSENYKÉPESSÉGI INDEXÉRŐL. <https://kopint-tarki.hu/wp-content/uploads/2020/12/wef2019.pdf>

Kopint-Tárki (2016): A hozzáadott-érték kereskedelem tendenciái az OECD országokban. https://kopint-tarki.hu/wp-content/uploads/2020/12/2016_Tanulmeny_A-HOZZAADOTT-ERTEK-KERESKEDELEM-TENDENCIAI-AZ-OECD-ORSZAGOKBAN.pdf

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice (2003): Nemzetközi gazdaságtan. Panem Kiadó, Budapest, p. 872. ISBN 9635453396

Németh András Olivér (2017a): A növekedésméletek fejlődéstörténete I. – A kezdetektől a Solow-modellig. Közgazdaság, közlésre elfogadva, várható megjelenés: XII. évfolyam, 1. szám 5. pp.269-285.

Németh András Olivér (2017b): A növekedésmélet fejlődéstörténete II. – A neoklasszikus modellektől a növekedés fundamentális okaiig. Köz-Gazdaság, közlésre elfogadva, várható megjelenés: XII. évfolyam, 2. szám pp. 93-109.

Rodrik, Dani (2020): A közgazdaságtan menő: a „lehangelő tudomány” erényei és gyengéi. Napvilág Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-338-081-9; 5. fejezet, pp. 159-188.

Török Ádám (2008, 2014): TUDOMÁNY VAGY VERSENYKÉPESSÉG? TUDOMÁNY ÉS VERSENYKÉPESSÉG! SZÉKFOGLALÓK A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIAÁN. A 2007. május 7-én megválasztott akadémikusok székfoglalói. Az előadás elhangzott 2008. február 15-én. Az előadás 2014-ben aktualizált változata. Magyar Tudományos Akadémia

UNCTAD (2021): Trade and Development Report 2021: From recovery to resilience: hanging together or swinging separately? <https://unctad.org/webflyer/trade-and-development-report-2021>

WEF (2020): Global Competitiveness Report Special Edition 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery. <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2020>

Ajánlott szakirodalom:

Csáki György (2017): Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó, Budapest.

Elekes Andrea (2018): Nemzetközi gazdaságtan. Dialóg Campus, Budapest.

Kozma Ferenc (2003): Külgazdasági stratégia, Aula, Budapest.

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice – Melitz, Marc J. (2018): International Economics: theory and policy. 11th edition, Pearson, Harlow, England.

Nagy, S. Gy. ed. (2021): The Visegrad countries and Brazil. Ludovika University Press, Budapest.

Szunomár Ágnes (2020): The digital great leap forward - Mapping China's 21st Century Attempt to Create a New Growth Model. ACTA OECONOMICA Vol 70 Issue 3

Geröcs, Tamás (2020): Indian companies' global aspirations in East Central Europe. In: Szunomár, Á (szerk.) Emerging-market multinational enterprises in East Central Europe. Cham, Svájc : Palgrave Macmillan (2020) 349 p. pp. 87-118.

Muraközy, László (2020): A koreai rejtély. Remetéből világpolgár. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Szigetvári, Tamás (2021): Emelkedő félhold Európa peremén: a török gazdaság a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 41-56.

N, Rózsa E. (2021): Török külpolitika a 21. század elején. In: Szanyi, M; Szunomár, Á; Török, Á (szerk.) Trendek és töréspontok II. Akadémiai Kiadó, Budapest. pp. 57-65.

Völgyi, Katalin (2015): Japán gazdaságtörténete. MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Világgazdasági Intézet, Budapest.

A tárgy oktatója által a Közgazdasági Szemle, a Külgazdaság c. folyóirat és az Acta Oeconomica cikkeiből álló folyamatosan aktualizált cikkgyűjtemény.

World Economic Outlook, IMF, Washington, D.C; Global Economic Prospects, WB. , Washington, D.C.

Trade and Development Report, UNCTAD, New York és Genf

World Investment Report, UNCTAD, New York és Genf

World Trade Statistical Review, WTO, Genf; World Trade Report, WTO, Genf

Heti bontott tematika

1.	1. előadás témája: Növekedés összetevői, a gazdaságpolitika lehetőségei TE: A hallgató megismeri a követelményeket, a két vizsgált növekedési stratégia alapvető ismérveit, felrészíti a nemzeti jövedelemmel kapcsolatos makroökonómiai ismereteit.
	2. előadás témája: Exportorientációra alapozott növekedés, japán esettanulmány, TE: A hallgatók megismerik Japán elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, és az elpazarolt évtized jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
	3. előadás témája: A belső keresletre alapozott növekedés, dél-koreai esettanulmány, TE: A hallgatók megismerik Dél-Korea elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.
	4. előadás témája: Kereskedelmi háborúk, gazdasági szankciók, kínai esettanulmány

	<p>TE: A hallgatók megismerik Kína elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét, növekedési stratégiájának változásait és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>5. előadás témája: Nemzetközi versenyképesség, gazdasági komplexitás, globális értékláncok, MNC, FDI, brazil esettanulmány</p> <p>TE: A hallgatók felfrissítik a multinacionális vállalatokkal és a külföldi beruházásokkal kapcsolatos ismereteiket, és megvizsgálják az FDI hatását a brazil gazdaságra. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p>
2.	<p>6. előadás témája: 2008-as pénzügyi válság és ami utána jött, indiai esettanulmány</p> <p>TE: A hallgatók megismerik India XX. századi gazdaságtörténetét, külgazdasági stratégiaváltozásainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>7. előadás témája: Állami szerepek, demokrácia és korrupció, nemzetközi szervezetek, globális kormányzás, török esettanulmány</p> <p>TE: A hallgatók megismerik Törökország elmúlt 40 évének gazdaságtörténetét és külgazdasági kapcsolatainak jellegzetességeit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>Szemináriumi téma: Regionális integrációk szerepének változása</p> <p>TE: A hallgató felfrissíti a regionális integrációkkal kapcsolatos ismereteit. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodása és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>Szemináriumi téma: Gazdasági növekedés vs. gazdasági fejlődés, az egyes gazdasági szektorok szerepe, a feldolgozóipar szerepének változása</p> <p>TE: A hallgató megismeri a feldolgozóipar szerepének változását az elmúlt 60 évben. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodást gyakorolnak és előadókészségük javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p>
3.	<p>Szemináriumi téma: Korrupció és demokrácia</p> <p>TE: A szemináriumra felkészülő csoport a demokrácia és a növekedés összefüggéseit tárja fel a többi hallgató számára interaktív feladatokon és kiselőadáson keresztül. Az esetet feldolgozó hallgatók kritikai gondolkodást gyakorolnak és előadókészségük javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>Szemináriumi téma: Segélyek és segélyezés</p> <p>TE: A hallgató megismeri a segélyek, a segélyezés szerepét és korlátaikat. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>Szemináriumi téma: GATT, WTO, IMF és WB szerepe</p> <p>TE: A kiselőadást és a szemináriumi feladatokat összeállítók bemutatják a GATT, a WTO, az IMF és a Világ Bank szerepét a mai modern világgazdasági folyamatok közt. Az esetet feldolgozó hallgató kritikai gondolkodást gyakorol és előadókészsége javul, a vitában résztvevő többi hallgató kognitív készségei fejlődnek.</p> <p>Szemináriumi téma: Hallgatói munkák értékelése</p> <p>TE: A hallgató megismeri a félévi pontszámokat és önmagát is értékeli.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi marketing				Kódja:	GT_ANGL031-17	
	angolul:	International Marketing						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		G	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kiss Marietta			beosztása:	docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>betekintést nyerjenek a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésének, a marketing döntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozásának, előkészítésének és eredményes végrehajtásának kérdésköreibe. Az alapvető elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését esettanulmányok megoldása is segíti.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a nemzetközimarketing-tudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek ismeretével. - Ismeri a csoportmunkában való együttműködés szabályait és etikai normáit. - Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó marketing szakterület alapjait. - Birtokában van a nemzetközimarketing-tudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez a nemzetközi marketing területén, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin - és részben ismeretlen - nemzetközi környezetben is. - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja a nemzetközi marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát. - Csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett marketingmunka végzésének sajátosságaival. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra a nemzetközi marketing területén, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a nemzetközi marketingfolyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet nemzetközi marketingtevékenységet érintő változásait. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külpiacra lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piackutatás; Makro- és mikro környezet-elemzés a nemzetközi marketingben; Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külpiacra lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elmélet (az elméleti anyag diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és opcionálisan az ajánlott irodalomból, házi feladatok.

Értékelés

A félév során a hallgatók egyéni házi feladatokat kapnak, melyek megoldása opcionális. A félév zárthelyi dolgozattal zárul, a zárthelyi dolgozat javítására a tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásai szerint van lehetőség.

A félév végi jegy a következőképpen áll össze (a jobbik eredmény lesz figyelembe véve):

A) Zárthelyi dolgozat: 100% VAGY

B) Zárthelyi dolgozat: 70%, Házi feladat: 30%

Érdemjegyek:

0–50% elégtelen (1)

51–62% elégséges (2)

63–74% közepes (3)

75–86% jó (4)

87–100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

DELI ZSUZSA (2006): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN–JOSIASSEN, ALEXANDER (2016): International Marketing and Export Management. 8th Edition, Pearson

CATEORA, PHILIP R.–MONEY, R. BRUCE–GILLY, MARY C.–GRAHAM, JOHN L. (2020): International Marketing. 18th Edition, McGraw-Hill, New York

DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc

ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest

GREEN, MARK C.–KEEGAN, WARREN J. (2020): Global Marketing: Global Edition, 10th Edition, Pearson

MALOTA ERZSÉBET (szerk.) (2015): Marketing nemzetközi szintűen: esettanulmányok hazai és külföldi piacokról. Alinea, Budapest

MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest

REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

REKETTYE GÁBOR–TÓTH TAMÁS–MALOTA ERZSÉBET (2015): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
5.	Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.
6.	A külpiacon lépés motivátorai és akadályai. Nemzetközi piackutatás TE A hallgatók betekintést nyernek a külpiacon lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba. Megismerik a nemzetközi piackutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piackutatási módszereket, azok specifikumait.
7.	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, illetve az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre. Megismerik a makrokörnyezet további elemeit: a gazdasági, a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a főbb jogrendszerek eltéréseit), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.
8.	Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.
9.	Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegmentáció fogalmát és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.
10.	A külpiacon lépés formái TE A hallgatók tisztában lesznek a külpiacon lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külpiacon lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külpiacon lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltetés, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.
11.	Nemzetközi termékpolitika TE A hallgatók megismerik a sztenderdizálás és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is. Betekintést nyernek a nemzetközi termékstruktúra tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonala és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az ország eredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).
12.	Nemzetközi promóciós politika TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáit.
13.	Nemzetközi árpolitika TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ár meghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárat, a globális és lokális árak kérdéskörét, valamint a fizetési eszközöket és módokat.
14.	Nemzetközi disztribúciós politika TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külpiacon lépési módozattól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés	Kódja:	GT_ANGL501-17
	angolul:	Business planning		

Nemzetközi gazdálkodás BSc levelező tagozat (Debrecen, Szolnok)

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék			
--------------------------	---	--	--	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	G	4	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Szöllősi László	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	----------------------------	------------	------------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:		beosztása:	
-----------------------------------	-------	--	------------	--

A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslatételre.

Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.

Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.

Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tőkestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel.

Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.

Képesség:

A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.

Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.

Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt.

Attitűd:

A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat; Üzleti terv leadása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 20 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény, ZH esetén legalább 30 pont, házi dolgozat esetén legalább 12 pont).

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)
	56-62 pont (80-89%)	(4)
	63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllösi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.

- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika	
0+10 óra	<p>Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p>
	<p>Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p>
	<p>Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p>
	<p>Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p>
	<p>Működési (termelési, szolgáltatási) terv; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p>
	<p>Marketing terv; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p>
	<p>Vezetőség, szervezeti felépítés; Sztruktúra és tőkésítés; TE: Képes a működési tervben levezetett humán erőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humán erőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p>
	<p>Pénzügyi terv;</p>

	<p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>
	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;</p>
	<p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p>

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);

A tantárgy neve:	magyarul:	Kockázatkezelés				Kódja:	GT_ANGL502-17	
	angolul:	Risk assessment						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiért, következtetéseieiért és döntéseieiért felelősséget vállal. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmentés alapvető kérdéseivel, megismerje a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, képessé váljon a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a kockázat, a kockázatmentés, a vállalati kockázatkezelés és kockázatmenedzsment alapvető kérdéseivel ismerkednek meg, a gyakorlatokon pedig a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.

Értékelés

A hallgatók vizsgálja 2 részből áll: elméleti rész, aminek a számonkérése a Moodle képzési rendszerben történik, és amely a félévvégi osztályzat 1/3-át adja; gyakorlati rész, amely a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok önálló megoldását jelenti, a félévvégi osztályzat 2/3-át adja. A feladatmegoldással legalább 50%-ot el kell érni.

Kötelező szakirodalom:

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.
Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.
Farkas Sz. – Ivanyos J. – Szabó J.: Kockázatkezelés és biztosítás. Budapest – Győr, 2015
[<http://dr.farkasszilveszter.hu/letoltes/706/>]
Tarnóczi T., Rózsa A., Fenyves V., Teutsch T.: A Microsoft Excel és az R statisztikai rendszer alkalmazása gazdasági-pénzügyi számításokban. Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, 2011.
Tarnóczi T.: Közgazdasági és pénzügyi számítások táblázatkezelő programokkal. Bessenyei Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2007.
Tarnóczi T. – Novák I.: Statisztikai adatfeldolgozás számítástechnikai lehetőségei. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza, 2006.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.
Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006
Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.
Jorion, P.: A kockázattal érték, Panem Kft., 1999
Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006
Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008.
Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.
Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.
Thompson, C., Hopkin, P.: Fundamentals of Risk Management: Understanding, Evaluating and Implementing Effective Enterprise Risk Management. Kogan Page, 2021

Heti bontott tematika

Hét	Téma / Képesség
1.	A kockázat fogalma. Kockázat és bizonytalanság. A gazdasági kockázat. A kockázat alapvető mérőszámainak számítása és értelmezése.
	A hallgató megismeri a kockázat és a gazdasági fogalmát, és képes lesz kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
2.	A valószínűséggel kapcsolatos számítások az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.

3.	A vállalati kockázatmenedzsment alapjai. A vállalati kockázatmenedzsment folyamata. A bizonytalanság figyelembe vétele kockázati számításokban.
	A hallgató képes lesz a bizonytalanság figyelembe vételére a kockázati számításokban.
4.	A kockázatotott érték számítása.
	A hallgató képes lesz A kockázatotott érték számítására és használatára.
5.	Kockázatelemzés. A kockázatszámításhoz kapcsolódó ábrázolási lehetőségek.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzéshez kapcsolódó ábrák elkészítésére MS Excelben.
6.	Kockázatelemzési számítások (szcenárió-elemzés, célérték-keresés) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
7.	A pénzügyi kockázatok és menedzselésük. Értékpapír- és hitelkockázatok. Kockázatelemzési számítások (szimuláció) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
8.	A hitelkockázat mérése.
	A hallgató képes lesz a hitelkockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
9.	A portfólió menedzsment alapjai. Az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
10.	Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
11.	A származékos ügyletek jellemzői. A pénzügyi kockázatok csökkentése származékos ügyletekkel. Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
12.	Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
13.	Az árfolyamkockázat és kezelésének lehetőségei a vállalati gazdálkodásban. Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
14.	Árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldása az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Az Európai Unió közösségi politikái				Kódja:	GT_ANGL503-17	
	angolul:	Policies of the European Union						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		specializáció választás				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tóké Tibor			beosztása:	docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Trón Zsuzsanna			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja								
<p>A kurzus célja, hogy áttekintést adjon az Európai Unió közös politikáiról, a közös politikák céljáról, tartalmáról, hatásköréről, különös tekintettel a gazdaságpolitikákra. A hallgatók betekintést nyernek az egyes szakpolitikákat jellemző döntési mechanizmusokba, a végrehajtás módjaiba.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. - Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, társait is segíti ebben. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-, gazdasági-, jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>1. Bevezetés: politikaalkotás az EU-ban; 2. Az EU intézményrendszere; 3. Az EU költségvetése, a politikák finanszírozása; 4. Belső piac; 5. A versenypolitika; 6. Gazdasági és monetáris együttműködés; 7. Regionális politika;</p>								

8. Közös agrárpolitika; 9. Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer, bővítési politika; 10. Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika; 11. Bel- és igazságügyek; 12. Közös kül- és biztonságpolitika; 13. Válságkezelés;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A tantermi előadásokat az oktató tartja.
- A kontaktórák keretében a hallgatók az egyénileg vagy csoportban feldolgozott adott szakpolitikai területekkel kapcsolatos cikkeket/témákat dolgoznak fel, bemutatják a többieknek, melyet közös vita követ.
- Az elégtelennél jobb jegy megszerzésének feltétele egy téma önálló feldolgozása, sikeres ZH dolgozat és a szemináriumi feladatok legalább elégséges szintű megoldása.

Értékelés

- Az, aki nem vesz részt egy téma feldolgozásában sem, nem teljesíti a szeminárium követelményeit, így számára elégtelennél jobb jegy nem adható.
- A téma- és cikkfeldolgozás, valamint a szemináriumi feladatok megoldása 50%-ot jelent a félévi jegyből.
- A félév zárthelyi dolgozattal zárul, ahol szintén 50% szerezhető. A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-ORAC Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-258-129-3

Fontaine, Pascal (2018): Európa 12 leckében. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg. ISBN 978-92-79-71571-6

Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 454 542 2 (megjelölt fejezetek)

Európai Bizottság (2020): Az Európai Unió. A szervezet és tevékenységei. Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóság, Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg. ISBN 978-92-79-93614-2

Ajánlott szakirodalom:

Baldwin, R - Wyplosz, Ch. (2020): The Economics of European Integration. 6th edition. London: McGraw-Hill Education. ISBN-13: 978-1526847218

Bulmer, S. et al. (Eds.) (2020): Politics in the European Union - 5th edition. Oxford- New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-882063-5

Halmi Péter (2020): Európai Gazdasági Integráció. Dialog Campus, Budapest. ISBN: 9786156020321

Kende Tamás (szerk.)(2016): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Wolters Kluwer, Budapest. ISBN: 978 963 295 615 2. Elérhető: <https://mersz.hu/kiadvany/41/info>

Kende Tamás – Szűcs Tamás – Jeney Petra (2018): Európai közjog és politika. Wolter Kluwer Hungary, Budapest
Ódor Bálint – Horváth Zoltán (2010): Az Európai Unió szerződéses reformja - Az Unió Lisszabon után, HVG-ORAC Kiadó, Budapest. ISBN: 9789632581057

Szabó Marcel – Lános Petra Lea – Gyeney Laura (2019): Uniós szakpolitikák. Pázmány Press, Budapest.

Az EU hivatalos honlapja: Az Európai Unió szakpolitikái területei. http://europa.eu/european-union/topics_hu

Heti bontott tematika

1.	Politikaalkotás az EU-ban, az EU költségvetése, a politikák finanszírozása
----	--

	TE: A hallgató megismeri az uniós politikaalkotás alapvető ismérveit, az EU költségvetésének főbb számait és szerkezetét.
	Az EU intézményrendszere TE: A hallgató felfrissíti tudását az Unió intézményrendszeréről tanultakat illetően, és megismeri a legújabb változásokat.
	Belső piac és versenypolitika TE: A hallgató megismeri az egységes belső piac szabályozásának részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az versenypolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
	Gazdasági és monetáris együttműködés TE: TE: A hallgató megismeri a gazdasági és monetáris uniós részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
2.	Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer, bővítési politika, fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika TE: A hallgató megismeri a közös kereskedelempolitika, a külgazdasági kapcsolati rendszer, a fejlesztés és bővítési politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az bővítési politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
	Közös kül- és biztonságpolitika, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség TE: A hallgató megismeri a közös kül- és biztonságpolitika és a bel- és igazságügyi politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az uniós fejlesztéspolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
	Regionális politika, közös agrárpolitika TE: A hallgató megismeri az uniós bel- és igazságügyi politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az uniós regionális politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vámeljárási - vámtechnika				Kódja:	GT_ANGL504-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		GTK – Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	1	Féléves	2			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
A világkereskedelem dinamikusan növekszik, a globalizáció, a szabad kereskedelem hatására az árumozgások felgyorsultak. Hazánk EU csatlakozása óta egy vámunió tagja, amely az egész világra kiterjedő szabadkereskedelmi megállapodásokkal rendelkezik. Az export és import forgalom szabályozása EU Tanácsi és Bizottsági szinten valósul meg, a tagállamoknak csak szűk körben van lehetőségük szabályozásra. E szabályozási szint előnye, hogy az összes tagállamban azonos szabályok vonatkoznak e területre, gyakorlatilag – néhány kivételtől eltekintve – bárhol kezdeményezhető (vám)eljárás. E kurzus betekintést nyújt e szabályozások rejtjelmeibe.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vámeljárási szabályozását, az Európai Unió és Magyarország tekintetében. Képes eligazodni a területre vonatkozó szabályozásban. Ismeri a témával kapcsolatos aktuális szabályozást és rendeleteket, mind az Európai Unió mind Magyarország szintjén.								
<i>Képesség:</i>								
Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 5 előadás megtartására kerül sor. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Általános rendelkezések; Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések; Vámtartozás és biztosítékok; Az Unió vámterületére beszállított áruk; A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok; Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok; Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok; Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok; Szabad forgalomba bocsátás; Behozatalivám-mentesség; Különleges eljárások; Az Unió vámterületéről kiszállított áruk; Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára 5 előadás és 10 gyakorlati óra megtartására kerül sor tantermi oktatás keretében, vagy dékáni rendelkezés alapján e-learning rendszer (https://elearning.unideb.hu/) használatával, távoktatás keretében. A hallgatók jelenléte az e-learning rendszerben feltétlenül elvárt az előadások és a szemináriumok időpontjában.								
A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								

Értékelés

Vizsgáztatásra írásbeli számonkéréssel, vagy dékáni döntés alapján e-learning rendszer (<https://elearning.unideb.hu/>) rendszeren keresztül kerül sor a vizsgaidőszakban. Jegymegajánlás nincs.

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Kötelező szakirodalom:

Az Európai Parlament és a Tanács **952/2013/EU** rendelete.

A Bizottság (EU) **2015/2446** felhatalmazáson alapuló rendelete a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről.

A Bizottság (EU) **2015/2447** végrehajtási rendelete az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról. 2658/87/EGK rendelet a Közösségi Vámtarifáról

Ajánlott szakirodalom:

Heti bontott tematika	
1.	Általános rendelkezések TE*: A hallgató megismeri a tantárgy tematikáját, betekintést nyer az általános rendelkezésekbe.
1.	Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések TE: A hallgató betekintést nyer az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedésekbe
1.	Az áruforgalomra vonatkozó más intézkedések TE: A hallgató megismeri az áruforgalomra vonatkozó egyéb intézkedéseket
1.	Vámtartozás és biztosítékok TE: A hallgató megismeri a vámtartozást és biztosítékokat
1.	Az Unió vámterületére beszállított áruk TE: A hallgató ismeri és érti az Unió vámterületére beszállított árukra vonatkozó szabályokat
2.	A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok TE
2.	Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok TE
2.	Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok TE
2.	Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok TE
2.	Szabad forgalomba bocsátás TE
3.	Behozatalivám-mentesség TE
3.	Különleges eljárások TE
3.	Az Unió vámterületéről kiszállított áruk TE
3.	Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Regionális gazdaságtan				Kódja:	GT_ANGL507-17	
	angolul:	Regional Economics						
nemzetközi gazdálkodás								
Felelős oktatási egység:		Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		G	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pető Károly			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék. a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p><i>Képesség:</i> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.</p> <p><i>Attitűd:</i> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Regionális mikroökönómia Regionális makroökönómia A területi fejlődést meghatározó tényezők Területi egyenlőtlenségek Regionális politika</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat
Értékelés
évközben az elkészített prezentáció leadása és védése (előadás) és zárthelyi dolgozat
Kötelező szakirodalom:
Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK. Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák, Akadémiai Kiadó, Budapest
Ajánlott szakirodalom:
Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen Simai M.–Gál P. (2000.): Új trendek és stratégiák a világgazdaságban. Vállalatok, államok, nemzetközi szervezetek. Akadémiai Kiadó, Budapest. Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

Heti bontott tematika	
1.	<p>Félévkezdés (követelmények, tartalom)</p> <p>A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak</p> <p>A regionális gazdaságtan tárgya, regionális mikroökonómia alapkérdései</p> <p>Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban</p> <p>A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők</p> <p>A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők</p> <p>A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései</p> <p>Az Európai Unió regionális politikája</p> <p>EUROPA 2020</p> <p>Partnerségi megállapodás tartalma, Operatív Programok 2014-2020</p> <p>Regionális politika 2014-2020</p> <p>Regionális politika 2021-2027</p> <p>TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméleteit.</p>
2.	<p>A hallgatói prezentációk előadása és értékelése</p> <p>TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információs összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Speciális jogállású területek az EU-ban és Európában				Kódja:	GT_ANGL606-17	
	angolul:	Special territories in the EU and Europe						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Sigér Fruzsina			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A kurzus célja bemutatni az Európai Unión belüli kivételnek számító földrajzi területeket, melyekre nem érvényesek a szerződések bizonyos passzusai. A kurzus bemutatja az EU-hoz tartozó tengerentúli országokat és területeket, a távoli régiókat, az eme kategóriákba nem sorolható területeket, valamint a miniállamokat Európában, különös tekintettel a gazdasági szempontokra.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti az uniós gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Követi és értelmezi a világgazdasági, uniós üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzése, következtetése, döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tengerentúli országok és területek (OCT) 2. Távoli régiók (OR) 3. Egyéb speciális jogállású területek Európában 4. Miniállamok Európában 								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- A bevezető és átfogó jellegű témákat az oktató adja elő, majd a hallgatók aktív közreműködésével területeket/ eseteket dolgoznak fel.

Értékelés

- A félév írásbeli dolgozattal zárul.

- A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Murray, Fiona (2012): The European Union and member state territories: A new legal framework under the EU treaties, Springer kiadó, kijelölt részek
2. Tengerentúli országok és területek az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/europeaid/regions/octs_en
https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/overseas-countries-and-territories-octs_en
3. Távvoli régiók az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/outermost-regions/
4. ZÖLD KÖNYV Az Európai Unió, valamint a tengerentúli országok és területek közötti jövőbeni kapcsolatokról . SEC(2008) 2067
5. Musto, Stefan A. (1981): The Canary Islands and the EC - Options for Integration. Journal of Common Market Studies, Vol. 20. No. 2. pp. 115-138.
6. Armstrong, Harvey and Read, Robert (1995): Western European micro-states and EU autonomous regions: The advantages of size and sovereignty. World Development, Volume 23, Issue 7, Pages 1229-1245, part 1, 2 and 6
7. Armstrong, Harvey and Read, Robert (2000): Comparing the economic performance of dependent territories and sovereign micro-states. Economic Development and Cultural Change, Volume 48, Issue 2, Pages 285-306, part 1,2,4 and 6
8. Torello, Alessandro (2005): Kaliningrad, Adrift in Europe. SAIS Review Volume 25, Number 1, 139-141 oldal
9. Tachiaos, Antony-Emil N. (ed.): Mount Athos and the European Community. Institute for Balkan Studies, 1993, kijelölt részek
10. Dózsa, Dániel (2008): EU Relations with European Micro-States - Happily Ever after?. European Law Journal, Vol. 14, Issue 1

Ajánlott szakirodalom:

11. Pedersen, Torbjørn (2008): The Dynamics of Svalbard Diplomacy. Diplomacy & Statecraft, Vol. 19, Issue 2, pp. 236-262
12. Campione: Italy's Little Vegas. New York Times, 9/10/1989, p22
13. Vinokurov, Evgeny (2007): Kaliningrad: Enclaves and Economic Integration. Special Report. Brussels: Centre for European Policy Studies
14. Panke, Diana (2011): Microstates in Negotiations beyond the Nation-State: Malta, Cyprus and Luxembourg as Active and Successful Policy Shapers? International Negotiation Vol. 16 Issue 2, p297-317
15. A Brexit paradise: How Iceland's 'Project Fear' backfired. The Telegraph. 15 June 2016, <http://www.telegraph.co.uk/business/2016/03/09/from-bust-to-boom-is-iceland-a-brexitters-paradise/>
16. Buttigieg, Eugene (2004): Challenges Facing Malta in an Enlarged EU. Bank of Valletta Review, No. 29, Spring 2004
17. Nugent, Neill (2001): Small States and European Integration: The Case of Cyprus. Paper for the EUSA Biennial Conference, May, 2001
18. Tully, Shawn - Artymiak, Anna: This Pope means business. Fortune. 9/1/2014, Vol. 170 Issue 3, p66-78
19. Applying the EU Regulatory Framework in microstates. A report to the CYTA, EPT and Maltacom by Ovum and Indepen, June 2005

Heti bontott tematika

Hét	Téma	Tananyag
1.	Tengerentúli országok és területek (OCT) áttekintés	Murray 10. fej. ZÖLD KÖNYV
	Brit tengerentúli országok és területek	Murray 10. fej.
	Francia és holland tengerentúli országok és területek	Murray 10. fej.
	Távoli régiók (OR) áttekintés	Murray 9. fej.
	Francia távoli régiók (6db)	Murray 9. fej.
	Spanyol és portugál távoli régiók (3db)	Murray 9. fej.
2.	Egyéb speciális területek 1: Csatorna-szk, Man-sziget, City of London	Murray 13. fej.
	Egyéb speciális területek 2: Athos, Åland, Feröer-szk, Spitzbergák	Murray 12. és 13. fej. Tachiaos Pedersen
	Egyéb speciális területek 3: (enklávék) Kalinyingrád, Gibraltár, Ceuta és Melilla, Campione d'Italia	Murray 11. fej. Torello, Vinokurov Campione: Italy's Little Vegas
	Miniállamok áttekintés	Armstrong és Read (1995) Armstrong és Read (2000)
	Miniállamok 2: (EU tagok) Luxemburg, Málta, Ciprus	Murray 13. fej. Panke Nugent Buttigieg
	Miniállamok 3: Monaco, Andorra, Izland	Dózsa Brexit Paradise
	Miniállamok 4: Liechtenstein, San Marino, Vatikán	Dózsa Tully és Artymiak

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Interkulturális kommunikáció				Kódja:	GT_ANGL506-17	
	angolul:	Intercultural Communication						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	0	Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapóné dr. Riskó Tünde			beosztása	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja								
<p>az interkulturális kommunikáció és menedzsment sajátosságainak megértése és elsajátítása. A kurzus lehetőséget biztosít az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására esettanulmányok feldolgozásán és elemzésén keresztül. A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató jobban megértse saját kultúráját, és nyitott legyen más országok és nemzetek kultúrája iránt.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

Bevezetés, alapfogalmak; A kultúra meghatározásai, lehetséges vizsgálati módjai; Kultúramodellek I-II-III.; Kommunikáció; Verbális és non-verbális kommunikáció nemzetközi környezetben; Nemzetközi üzleti etikett; A globális menedzsment kulturális környezete; A LESCANT modell.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az elméleti ismereteket gyakorlati példákon keresztül sajátítják el. A hallgatók tudományos cikkek és esettanulmányok feldolgozásán keresztül sajátítják el az ismereteket és fejlesztik kompetenciáikat.

Értékelés

-a tárgyfelelős oktató által megadott szempontrendszer alapján 1 egyéni beadandó határidőre (a zárthelyi dolgozat időpontja előtt legalább 1 héttel) való feltöltése az elearning portálra. A beadandóval szembeni tartalmi és formai követelmények az órán kerülnek ismertetésre és elérhetőek az elearning portálon is (Bevezető c. diásor).

- zárthelyi dolgozat

- **A végső értékelés:** 50% a beadandó értékelése + 50% a zárthelyi dolgozat értékelése

Kötelező szakirodalom:

- az órák diái, elearningre feltöltött tananyagok
- Csath Magdolna: Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN 978-963-19-6319-9
- Falkné dr. Bánó Klára: Kultúraközi kommunikáció, Perfekt Kiadó, Budapest, 2008 ISBN: 9789633947470
- Hidasi Judit (szerk.): Kultúrák@kontextusok. kommunikáció. Perfekt Kiadó, 2007 ISBN 9789633947173
- Hidasi Judit: Interkulturális kommunikáció. Scolar Kiadó, 2004 ISBN 9789632440699

Ajánlott szakirodalom:

- Hofmeister-Tóth Ágnes – Mitev Ariel Zoltán: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007 ISBN: 9789630585323
- Geert Hofstede – Gert Jan Hofstede: Kultúrák és szervezetek. Az elme szoftvere. McGraw-Hill, 2005 – VHE Kft, Pécs, 2008 ISBN 978-963-06-5897-3
- Heidrich Balázs: Szervezeti kultúra és interkulturális menedzsment, Human Telex Consulting, Budapest, 2001 ISBN 9630068532
- Jake Adelstein: Tokió Vice, HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2010 ISBN: 9789633040157
- Konczos-Szombathelyi Márta: Kommunikáló kultúrák. L'Harmattan, Budapest, 2008 ISBN: 9789632361369
- Morita Akio: Made in Japan, Árkádia, Budapest, 1989 ISBN 963-307-128-3
- Roger E. Axtel: Gesztusok, ajánlott és tiltott testbeszéd a világ minden tájáról. Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 1997 ISBN 9633671949
- Róka Jolán – Sandra Hochel (szerk.): Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2009 ISBN 978 963 7340 74 1
- Tóth Tamás: Nemzetközi marketing (2-3. fejezet). Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008 ISBN 978 963 05 8621 4
- David A. Victor: International Business Communication, Harper Collins Publishers, 1992 ISBN 0673460916, 9780673460912
- Lillian Chaney – Jeanette Martin: Intercultural Business Communication. Pearson, 2014 ISBN 13:978 1 292 03966 4
- Jean-Claude Usunier – Julie Lee: Marketing across cultures. Pearson, 2012 (Part 1: 1-97p) ISBN-13: 9780273757733
- Gerald Albaum – Edwin Duerr – Alexander Josiassen: International marketing and export management. Pearson, 2016 (Chapter 3: 127-161p) ISBN 13: 9781292016924
- S. Tamer Cavusgil – Gary Knight – John Riesenberger: International business: The new realities, Global edition. Pearson, 2016 (Part 2/3: 84-113p) ISBN 13: 978 1 292 15283 7
- Stuart Wall- Sonal Minocha – Bronwer Rees: International business. Pearson, 2015 (Chapter 5: 159-188p) ISBN 13: 978-1292016689

Féléves bontott tematika	
1.hét	<p>Bevezetés, a követelmények ismertetése; Kultúra; Kultúraelméletek, kultúramodellek I-II-III.; Nonverbális kommunikáció, Kultúra - verbális kommunikáció; Nemzetközi üzleti etikett; A globális menedzsment kulturális környezete; LESCANT modell</p> <p>TE: A hallgatók megismerik</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tantárgyi tematikát és a követelményrendszert. • és értik a kultúra jelentőségét nemzetközi környezetben. • és értik a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képesek a modellek és elméletek közötti ellentétek, illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására. • és értik a kommunikáció alapjait. Ismerik a nemzetközi környezetben dolgozó munkavállalókat érintő kommunikációs problémákat és megoldási lehetőségeit. • és értik a kultúra és kommunikáció jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikálnak nemzetközi környezetben. Különösen figyelnek a non-verbális kommunikáció jelentőségére. • és értik a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat, a félév során megszerzett ismeretekre támaszkodva képesek tárgyalni, problémákat megoldani. • a nemzetközi üzleti etiketre és protokollra vonatkozó legfontosabb szabályokat és képesek azok alkalmazására is. • és értik a LESCANT modellt és annak jelentőségét a kultúrák közötti kommunikációban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Matematika kritériumtárgy				Kódja:	GT_AMATKRL-17
	angolul:	Mathematics Criterion course					
Felelős oktatási egység:		Statisztika és Módszertani Intézet, Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:	
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali					Gyakorlati jegy	1	Magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Vincze Szilvia			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók							
A kurzus célja, hogy a hallgatók átismételjék a középiskolai matematika legfontosabb témaköreit, továbbá megismerjék azokat a matematikai alapfogalmakat, amelyeket a későbbi tanulmányaik során használni fognak. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában.							
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul							
Tudás:							
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete</i> - <i>Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</i> 							
Képesség:							
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására</i> - <i>Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására</i> 							
Attitűd:							
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváló okainak megismerését követően</i> - <i>Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg</i> 							
Autonómia és felelősség:							
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Döntéseiért felelősséget vállal</i> - <i>Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg</i> - <i>Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését</i> 							
A kurzus rövid tartalma, témakörei							
A középiskolában tanult fontosabb témakörök (halmazok, egyváltozós valós értékű függvények, egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, szöveges feladatok, számtani és mértani sorozatok, elemi sík- és térgeometria) átisméltése és az egyetemi matematika tananyag néhány fejezetének gyakorlása (differenciálszámítás és alkalmazásai).							
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek							
Gyakorlat; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat							
Értékelés							
A félév teljesítéséhez a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk (előreláthatóan a 8. és a 13. héten), ezek megírása kötelező. A két zárthelyi dolgozat alapján történik a gyakorlati jegy megállapítása az alábbiak szerint (az összpontszámra vonatkoztatva):							

60-69% elégséges (2)

70-79% közepes (3)

80-89% jó (4)

90-100% jeles (5).

Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz lehetősége javításra a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.
- Kézi Csaba: Példatár a középszintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.
- Kézi Csaba: Példatár az emelt szintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Kézi Csaba – Szanyi Gyöngyi: Matematika alap-, közép-, és emelt szinten, elektronikus jegyzet, 2018.

Konzultációkra bontott tematika	
5.	Halmazok, műveletek halmazokkal, nevezetes számhalmazok. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
6.	Egyváltozós valós értékű függvények tulajdonságai. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
7.	Elemi függvények ábrázolása és jellemzése, függvénytranszformációk. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Függvényekkel kapcsolatos alkalmazásorientált feladatok megoldása.
8.	Algebrai egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Algebrai azonosságok alkalmazása az egyenletekben és egyenlőtlenségekben.
9.	Egyenletrendszerek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Azonosságok alkalmazása, egyenletrendszerek megoldási módszerei.
10.	Egyenlettel és egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Gazdasági alkalmazások.
11.	Számítási és mértani sorozatok, sorozatok alkalmazásai gazdasági feladatokban. TE Olyan feladatok megoldásában való jártasság, amelyek a mindennapokban is megjelennek (kamatos kamat, törlesztőrészlet, gyűjtőjáradék).
12.	Elemi sík- és térgeometriai feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
13.	Bevezetés a differenciálszámítás, a deriválás alkalmazásai. TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A deriválás gazdasági alkalmazásainak megismerése, feladatmegoldás.
14.	Differenciálható függvények teljes függvényvizsgálata. TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban.

*TE tanulási eredmények